

HARTOLA

Uusi—Ruskeala C ja Kirkkola 2

Historiallisen ajan ja rautakautisen asuinpaikan

koekaivaus 29.7.—11.8.2004

K. Vuoristo 2004

MUSEOVIRASTO

PERUSTIEDOT KOHTEISTA

Hartola Uusi—Ruskeala C ja Kirkkola 2

UUSI—RUSKEALA C

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännösrekisteritunnus: 1000001415
Peruskartta: 3122 07 Hartola
Tutkitun alueen koordinaattitiedot: pko 6833560—6833640, ikoo 3447500—3447630
Etäisyystieto: Hartolan kirkolta n. 3 km pohjoisluoteeseen
Muinaisjäännöstyyppi ja ajoitus: historiallisen ajan asuinpaikka

OMISTAJATIEDOT

Kunta/kylä: Hartola Ruskeala
Tilat: 1)81-411-7-154 Anttila, 2)81-411-1-61 Ruskeala, 3)81-411-1-31 Ruskealan muuntaja-
asema
Omistustiedot: 1-2)Ruskeala, Mikko, Ruskealantie 31, 19600 Hartola, 3)Sonera Carrier
Networks Oy, c/o Sonera Oyj, 00510 Helsinki

ARKISTOTIEDOT

Hannu Poutiainen: inventointi 2003 KM 33916

KAIVAUS 2004

Aika: 29.7.—11.8.2004
Löydöt: 34601:1—147
Kuvat: negatiivit 132159—132188, diat 54093-54116

KIRKKOLA 2 (ent. Koivukuja)

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännösrekisteritunnus: 1000001435
Peruskartta: 3122 07 Hartola
Tutkitun alueen koordinaattitiedot: pko 6834260—6834525, ikoo 3447450—3447530
Etäisyystieto: Hartolan kirkolta n. 4 km pohjoisluoteeseen
Muinaisjäännöstyyppi ja ajoitus: rautakautinen ja historiallisen ajan asuinpaikka

OMISTAJATIEDOT

Kunta/kylä: Hartola Kirkkola
Tilat: 1)81-405-5-319 Mäkelä-Kirkkola, 2)81-405-5-146 Kirkkola, 3)81-405-6-138 Kirkkola II,
4)81-405-6-137 Petäjänpelto
Omistustiedot: 1)Tuomala, Saimi, Kirkkolantie 31, 19600 Hartola ja Tuomala, Mika,
Kirkkolantie 31, 19600 Hartola, 2-4)Tuomala, Mika, Kirkkolantie 31, 19600 Hartola

ARKISTOTIEDOT

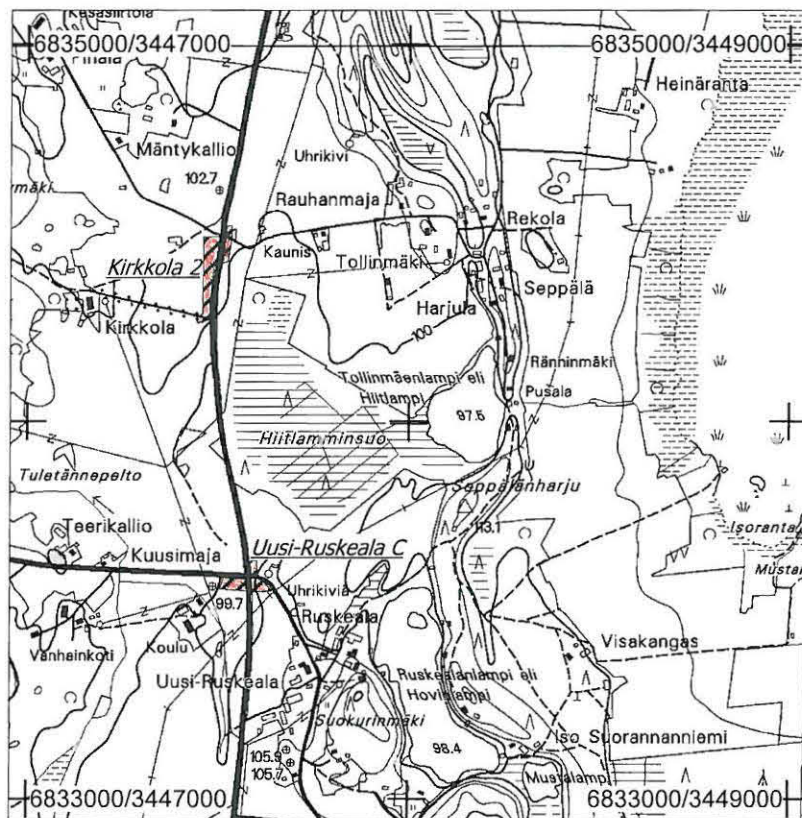
Hannu Poutiainen: inventointi 2003

KAIVAUS 2004

Aika: 29.7.—11.8.2004
Löydöt: 34602:1—102
Kuvat: negatiivit 132189—132214, diat 54117-54143

PERUSKARTTAOTE

Hartola Uusi-Ruskeala C ja Kirkkola 2
Koekaivaus K. Vuoristo 2004

Ote peruskartasta 3122 07 Hartola. Mk 1: 2000.
Kaivausalueet merkitty punaisella.

SISÄLLYS

Perustiedot kohteista

Peruskarttaote

1. Johdanto	1
2. Uusi—Ruskeala C	1
2.1. Asuinpaikan sijainti ja maasto	1
2.2. Aikaisemmat tutkimukset	1
2.3. Kaivausten käytännöntoteutus	2
2.4. Tutkimukset	3
3. Kirkkola 2	5
3.1. Asuinpaikan sijainti ja maasto	5
3.2. Aikaisemmat tutkimukset	6
3.3. Kaivausten käytännöntoteutus	6
3.4. Tutkimukset	7
4. Yhteenveto	10
Lähteet	12
Mustavalkoluettelo	13
Dialuettelo	15
Karttaluettelo	17
Kartat	18
Kuvataulut	39

1. Johdanto

Hartolassa tutkittiin kesällä 2004 Uusi—Ruskeala C- ja Kirkkola 2 -nimisiä asuinpaikkoja. Ruskealassa alueelle on suunniteltu kevytliikenneväylien rakentamista ja Kirkkola 2:ssa valtatie 4 leventämistä sekä yksityistien rakentamista. Uusi—Ruskeala C:stä on löytynyt aikaisemmin inventoinnin yhteydessä moniperiodiseen muinaisjäännökseen viittaavia esinelöytöjä ja Kirkkola 2:sta (ent. Koivukuja) tunnetaan entuudestaan kuppikivi. Museovirasto edellytti, että em. alueilla suoritetaan arkeologiset kaivaukset, mikäli tielinjat tullaan toteuttamaan suunnitelman mukaisesti. Tutkimukset jaksotettiin kahteen eri vaiheeseen, josta vaihe 1 eli koekaivaus suoritettiin vuonna 2004. Koekaivauksen tarkoituksena oli kartoittaa alueella sijaitsevien muinaisjäännösten säilyvyyttä ja laajuutta mahdollisten jatkotutkimusten (vaihe 2) varalta.

Uusi—Ruskeala C:ssä ja Kirkkola 2:ssa suoritettiin kahden viikon pituinen koekaivaus kesällä 29.7.—11.8.2004, jolloin koekuopitettiin tielinjojen alle jääviä alueita valtatie 4 itä- ja länsipuolella. Maastotöitä johti FM Katja Vuoristo ja piirtäjänä toimi FM Anu Lempiäinen. Kaivajina olivat Heini Hämäläinen, Lassi Närväinen, Ninni Närväinen, Hanna-Leena Salminen ja Mikko Suha sekä osan aikaa Jenny Katajisto, Andreas Koivisto ja Riina Mäki. Tutkimusavustajaa ei kaivauksilla ollut. Löytöjen putsamisesta ja karttojen puhtaaksi piirtämisestä vastasi Anu Lempiäinen ja kaivausraportista sekä löytöjen luetteloinnista Katja Vuoristo. Kaivauslöydöt on luetteloitu KM-numeroille 34601 (Uusi—Ruskeala C) ja 34602 (Kirkkola 2).

Kaivausten kenttä- ja jälkitöiden kustannuksista vastasi Tiehallinnon Keski-Suomen tiepiiri ja töiden kokonaiskustannusarvio oli 19 880 €.

2. Uusi—Ruskeala C

2.1. Asuinpaikan sijainti ja maasto

Uusi—Ruskeala C sijaitsee Hartolan kirkosta noin 3 km pohjoisluoteeseen valtatie 4 itäpuolella Ruskealantien koillis- ja eteläpuolelle jäävillä loivasti kumpuilevilla peltoalueilla noin 101 m merenpinnan yläpuolella. Lisäksi alueelle jää pieni heinikkoa ja pusikkoa kasvava alue heti valtatie 4 ja Ruskealantien risteyksen viereen, jossa sijaitsee muuntajarakennus. Ruskealantien varrella sijaitsee myös kaksi kuppikiveä (Uusi—Ruskeala A ja B), jotka jäävät asuinpaikaksi tulkitun alueen sisäpuolelle. Noin 300 metriä kohteesta itään on Ruskealan- eli Hovinlampi, jonka takana alkaa Seppälänharju. Kohteen länsipuolella jatkuvat peltoalueet, joiden takana alkaa laaja metsäinen mäki- ja kumpumaasto. Uusi—Ruskealan pohjoispuolella sijaitsee Hiitlamminsuu, jonka takana pellot taas jatkuvat. Etelässä peltoalue laskee hieman muinaisjäännösalueelta alemmas ja samalla se muuttuu kosteammaksi. Maaperä saven- ja hiekkansekaisen peltomullan alla on hienoa hiekkaa.

2.2. Aikaisemmat tutkimukset

Uusi—Ruskealan asuinpaikka löytyi vuonna 2003 Lahden kaupunginmuseon ja Päijät-Hämeen maakuntamuseon suorittaman ja Hannu Poutiaisen tekemän inventoinnin yhteydessä. Alueelta tunnettiin

aikaisemmin kaksi kuppikiveä (A ja B), joista 23-kuppinen kivi A on löytynyt Arne Erä-Eskon vuonna 1954 suorittaman tarkastuskäynnin yhteydessä ja 26-kuppinen kivi B on löytynyt vuonna 1967 Pekka ja Timo Miettisen tekemässä inventoinnissa. Kuppikivet on ajoitettu rautakauteen todennäköisesti ajoittuviksi.

Vuoden 2003 inventoinnin yhteydessä em. kuppikivet tarkastettiin ja samalla niiden ympärillä sijaitsevia peltoja käytiin läpi pintapoiminnan ja metallinilmaisimen avulla. Tällöin alueelta löytyi mm. rautakaudentyypin saviastianpaloja, pronssiriipus sekä muita metalliesineitä, piitä ja kaksi lasihelmeä. Osa löydöistä tuli Ruskealantien koillis- ja itäpuolelta kuppikivien läheisyydestä ja osa Ruskealantien ja VT:n 4 väliseltä pellolta. Löytöjen lisäksi alueella havaittiin nokisia tummia alueita, joissa oli myös rapautuneita kiviä, hiiltä ja palanutta savea. Löytöjen perusteella asuinpaikka ajoitettiin rautakauteen ja historialliseen aikaan sekä myös kivikauteen.

2.3. Kaivausten käytännöntoteutus

Uusi—Ruskeala C sijaitsee osin suunniteltujen kevyenliikenteenväylien kohdalla ja tutkimukset kohdistettiin näille paikoille. Alueelle on suunniteltu itä—länsisuuntaista valtatie 4 alta kulkevaa tielinjaa, joka yhtyy Ruskealantiehen. Lisäksi em. suunnitellusta linjauksesta risteytyy pohjois—eteläsuuntainen muuntajarakennuksen ja Uusi—Ruskeala A:n kuppikiven vierestä linja-autopysäkillä vievä tieosuus, mikä tarkoittaa sitä, että tien rakennustyöt kohdistuisivat voimakkaimmin Ruskealantien ja VT:n 4 risteysten kaakkoispuolelle. Tämän vuoksi tutkimukset kohdistettiin pääosin kyseiselle alueelle.

Em. mainitulle alueelle tehtiin pohjois—etelä-suuntainen koordinaatisto (pohjoinen = 0 gon) ja peruslinjaksi valittiin itä—länsisuuntainen linja, jonka peruspiste oli $X = 500$ ja $Y = 1000$. Tälle linjalle tehtiin 11 kpl 1×1 metrin suuruisia koekuoppia neljän metrin välein. Tämän lisäksi tehtiin pohjois—eteläsuuntainen linja, joka risteytyi peruslinjasta kohdassa $Y = 1012$. Myös tälle linjalle tehtiin koekuopat neljän metrin välein. Kuopat olivat $0,5 \times 0,5$ metriä, mutta paikoin niitä jouduttiin laajentamaan 1 m^2 :n kokoisiksi. Kuoppia tehtiin tälle linjalle yhteensä 8 kpl. Näiden lisäksi tehtiin myös neljä muuta peruslinjasta risteävää koekuoppaa alueen itäosaan.

Valtatien 4 länsipuolelle tehtiin myös viisi koekuoppaa ($1 \times 1 \text{ m}$) suunnitellun kevyenliikenteenväylän kohdalle. Koekuopat sijaitsivat samalla itä—länsisuuntaisella linjalla kuin VT:n itäpuolellakin eli $X = 500$. Koekuoppia ei saatu sidottua muuten koordinaatistoon, koska valtatie liikenne oli niin vilkasta, ettei linjan veto tien toiselta puolelta ollut turvallista. Tämän vuoksi koekuopat numeroitiin idästä länteen numeroilla 1—5.

Ruskealantien pohjoispuolelle tehtiin myös koekuoppia linja-autopysäkillä vevän tielinjauksen tienoille. Kaksi kuoppaa tehtiin kuppikiven (A) lähetyville terassimaisen, osittain muokatun tasanteen päälle. Alue jäi Ruskealantien ja peltotien väliin. Lisäksi teiden pohjoispuolelle tehtiin viisi koekuoppaa ($1 \times 1 \text{ m}$) peltoalueelle, jotka kiinnitettiin käytettyyn peruskoordinaatistoon.

Koekuopista poistettiin peltomultakerros (PM) lapioilla. Peltomullan alta paljastui taso 1 ja kaivamista jatkettiin paikoin tämän jälkeen 10 cm:n kerroksissa kaivauslastoja apuna käyttäen. Osa kuopista, joista tuli esiin selkeitä rakenteita, jätettiin tasoon 1 mahdollisia jatkotutkimuksia varten ja osa kaivettiin pohjaan, jotta saatiin selville kuinka syvälle rakenteet ja niihin liittyvät likamaa-alueet jatkuivat. Kuopat, joista paljastui likamaa-alueita kaivettiin pohjaan. Kaivettuja maita ei seulottu. Löydöt otettiin talteen metrin tarkkuudella kerroksittain siten, että tason 1 alta tuli kerros 1 ja tason 2 alta kerros 2 jne.

Koekuopista esiin tulleet rakenteet dokumentoitiin kuvaamalla ja piirtämällä sekä mittaamalla niille korkeudet merenpinnasta. Kiintopisteinä käytettiin muuntajarakennuksen lounaispuolella sijaitsevaa kiveä (KP 1: $z = 102,22$ m mpy). Lisäksi mitattiin toinen kiintopiste (KP 2: $z = 101,50$ m mpy) valtatie 4 itäreunalla sijaitsevan bussipyssäkin laitaan. Kiintopisteet siirrettiin valtakunnallisesta kiintopisteestä ($z = 99,72$ m mpy), joka sijaitsi Vuorenkyläntien laidassa vanhalle koululle vievän tien risteyksessä.

Koekuopat täytettiin tutkimusten jälkeen ja alueelle jätettiin paalut linjan X = 500 päihin (500/1000 ja 500/1044) mahdollisia jatkotutkimuksia varten.

2.4. Tutkimukset

Uusi—Ruskealassa tehtiin yhteensä 35 koekuoppaa, joista 23 tehtiin Ruskealantien ja valtatie 4 risteuksen kaakkoispuolelle. Osa kaakkoisosan kuopista sijaitsi sokerijuurikaspellolla ja osa jäi muuntajarakennuksen viereiselle niittyalueelle. Pellolla peltomullan paksuus vaihteli 20—40 cm:iin ja niittyalueella turpeen paksuus oli keskimäärin 10—15 cm. Kymmenestä sokerijuurikaspellolle tehdystä koekuopasta (492/1012, 500/1004, 500/1008, 500/1016, 500/1024, 500/1036, 494/1040, 503/1040 ja 504/1012) tuli peltomullan poiston jälkeen esiin puhdas pohjahiekka. *Koekuopan 503/1047* lounaiskulmasta paljastui 30 cm syvyydessä puhelinkaapelilinja.

Sokerijuurikaspellolle tehdystä *koekuopasta 496/1012* ($z = 101,35$ m mpy) tuli 30 cm paksun peltomullan alta kuopan luoteiskulmasta peltomullan sekainen kellertävä hiesukerros, jonka seassa oli paikoin hiiltä. Koekuoppa jätettiin tasoon 1. Likamaa-alue kairattiin, minkä perusteella se näytti jatkuvan yli 35 cm alaspäin.

Koekuopan 500/1012 ($z = 101,47$ m mpy) lounaiskulmasta paljastui 30 cm paksun peltomullan alta pyöreähkö likamaa-alue, jonka reunoilla oli nokinen hiilensekainen vaaleanpunertavaksi palanut savi. Likamaa jatkui itä- ja länsiprofiileihin ja alueen keskellä oli pieniä palaneita kiviä. Rakenne jätettiin tasoon 1 ja sen paksuus selvitettiin kairaamalla. Kulttuurikerrosten todettiin jatkuvan ainakin 30 cm syvyyteen. Palaneen punertavan saven alta tuli ohut hiilikerros ja alimpana sekoittunut ruskea hiekka ennen puhdasta pohjahiekkaa. Kyseessä oli todennäköinen liesirakenne. Rakenteen pinnalta saatiin talteen palanutta savea sekä kalanluita. Peltomultakerroksesta tuli mm. rautaveitsi, -kuonaa, piitä ja astialasia.

Koekuopasta 500/1020 (z = 101,61—101,16 m mpy) paljastui 20—25 cm paksun peltomullan alta koko koekuopan peittävä sitkeä musta nokimaa, jossa oli palaneita kiviä. Lisäksi nokimaan pinnalla näkyi osin maatonut palamatonta puuta sekä muutama palamaton luunpala. Nokimaan paksuus vaihteli 2—15 cm välillä, minkä alta tuli esiin keltainen pohjahiekka. Maatuneen luun lisäksi rakenteesta saatiin kerroksista 1 ja 2 talteen liitupiipunpaloja, hevosenkengännaula, ikkunaliasia, hioinkiven katkelma, rautakuonaa ja palanutta luuta. Kyseessä näyttäisi siten olevan historiallisen ajan rakenne.

Koekuopan 500/1028 (z = 101,76 m mpy) peltomultakerros (n. 30 cm) muuttui alempana tummemmaksi ja noensekaiseksi. Koekuopan koilliskulmasta paljastui mullan alta kaarevareunainen musta puusilpun ja palaneiden kivien sekainen nokimaa, joka näytti kairaamisen perusteella jatkuvan noin 20 cm:n syvyyteen. Kyseessä oli todennäköisesti liesirakenne. Rakenteesta ei saatu talteen löytöjä.

Koekuopasta 500/1032 (z = 101,78 m mpy) tuli 30 cm paksun peltomullan alta ruskean ja mustankirjavaa hiekkaista nokimaata, jonka seassa oli 2—3 cm:n kokoisia palaneita kiviä. Tasoon 2 mentäessä alkoi nokimaan vieressä näkyä paikoin ruskeaa hiekkaa. Tasossa 3 paljastui kaksi koillis—lounaissuunnassa sijaitsevaa leveää puulankkua, jotka rajautuivat ruskeaan hiekkaan. Lankkujen länsipuolella sijaitseva nokimaa alkoi hieman vaalentua. Koekuoppa jätettiin tasoon 3 ja lankut peitettiin muovilla mahdollista jatkotutkimusta varten. Puiden ympärillä sijainnut ruskea likamaakerros oli kairaamisen perusteella noin 20 cm paksu. Nokimaakerroksista saatiin talteen historiallisen ajan esinelöytöjä, kuten punasavikeramiikkaa, fajanssia, astialasia, palamatonta ja palanutta luuta ja savea sekä metallisoljen ja rautaesineen katkelmat.

Koekuopassa 500/1040 (z = 101,66—101,13 m mpy) peltomultakerros jatkui mullan ja nokiläikkien sekaisena ruskeana hiekkana, joka muuttui kerroksessa 2 hieman vaaleammaksi ja puusilpun sekaiseksi. Tasossa 3 paljastui koekuopan länsireunassa hiilen ja peltomullan sekainen ruskea hiesu, jossa oli erikoisia kiviä. Aluetta rajasi vaaleanruskea sekoittunut hiesu, jonka ulkopuolella jatkui edellisen kerroksen sekoittunut maa-aines. Länsireunan kiveys ja sekoittunut hiesu jatkuivat yli 50 cm syvyyteen. Kyseessä oli todennäköisesti melko nuori paalunsija; mahdollisesti vanha sähkötolppa, jollaisia näkyi kauempana samalla linjalla. Koekuopasta saatiin talteen lähinnä palanutta luuta ja savea sekä lisäksi yksi ikkunalasin pala.

Koekuopasta 489/1040 (z = 101,71—101,23 m mpy) tuli 30—35 cm paksun peltomullan alta noin 10 cm paksu harmaa hiilensekainen hiekka, jonka alla oli kaakko—luode-suuntaisia maatuneita ”lankkuja”, joiden alapinta osoittautui pyöreäksi eli käsittelemättömiksi. Puiden alta paljastui 5—10 cm paksu musta nokimaa, jonka alla oli hiilensekainen ruskeaksi värjäätynyt hiekka. Alempana kerros muuttui jälleen tummemmaksi noen värjäämäksi hiekaksi, joka loppui puhtaaseen pohjahiekkaan. Likamaakerroksista saatiin talteen liitupiipunkatkelma, palanutta savea, piitä ja luuta.

Kahdesta muuntaja-alueelle tehdyistä koekuopista tuli heti turvekerroksen alta pohjahiekka vastaan. Sen sijaan *koekuopasta 512/1012* ($z = 101,63 \text{ m mpy}$) paljastui 10–20 cm paksun turpeen alta musta noensekainen multa, jonka pinnalla oli joitakin kattotiilen ym. rakennusjätteiden paloja. Nämä olivat todennäköisesti peräisin muuntajarakennuksesta. Tasossa 1 alkoi paljastua joitakin palaneita kiviä ja tasoon 2 mentäessä koko koekuopan peitti halkaisijaltaan 5–20 cm kokoiset palaneet kivet, joiden välistä pilkotti mustanruskeaa nokimaata ja paikoin palanutta punertavaa hiekkaa sekä uusi kerros palaneita kiviä. Kiveyksen laajuutta mitattiin ohuen kairan avulla ja se jatkui kaivetun alueen etelä- ja länsipuolilla ainakin noin metrin päähän koekuopan reunoista. Pohjoisessa kiveys ulottui noin 50 cm päähän ja myös itäpuolella se näytti jatkuvan ainakin muutaman kymmenen senttimetrin verran. Kyseessä näyttäisi siten olevan ainakin noin 2,5 x 2,5 m kokoinen liesikiveys. Rakenteesta ei saatu talteen ajoittavia löytöjä. Em. koekuopan pohjoispuolella sijaitsevasta *koekuopasta 516/1012* ($z = 101,63\text{--}101,31 \text{ m mpy}$) paljastui myös ohuen turvekerroksen alta pienehkö palaneiden kivien muodostama mahdollinen paalunsija. Kivet sijaitsivat halkaisijaltaan noin 35 cm ringissä harmaan likamaan ympäröiminä. Kivet olivat yhdessä kerroksessa ja niiden alta tuli vastaan puhdas pohjahiekka.

Valtatien 4 ja Ruskealantien risteuksen koillispuolelle tehdyistä koekuopista kaksi (*544/1008 ja 544/1012*) sijaitsi kuppikiven (Uusi—Ruskeala A) luoteispuolella noin 10 metrin päässä kivistä jääden suunnitellun tielinjan alle. Kuopista paljastui turpeen alta paksu ja sitkeä musta palokerros, joka jatkui noin 120 metrin syvyyteen. Nokimaa osoittautui resentiksi ja siitä löytyi mm. muovinpaloja, moderneja rautanauloja ja luuta.

Ruskealantien pohjoispuolelle sokerijuurikaspeltoon tehdyt viisi koekuoppaa sijaitsivat noin metrin alempana ($z = 99,80\text{--}99,60 \text{ m mpy}$) kuin tien eteläpuolelle tehdyt koekuopat. Näistä kuopista kaksi (*610/982 ja 615/982*) osoittautuivat peltomullan poiston jälkeen puhtaksi. *Koekuopissa 589/987 ja 602/982* oli 35–40 cm paksun peltomullan alla harmaa osin huuhtoutumiskerroksen sekainen 5 cm paksu hiekka, jonka alta paljastui huuhtoutumiskerros ja puhdas pohjahiekka. *Koekuopassa 595/982* peltomultakerros oli lähes 45 cm paksu ja sen alta paljastui noin 25 cm paksuinen kuopan eteläreunaan rajautuva ruskeanharmaa hiekkakerros. Likamaakerroksesta ei saatu talteen ajoittavia löytöjä.

Valtatien 4 länsipuolelle tehdyt *koekuopat 1–5* sijaitsivat noin 99,50 m mpy. Kuopissa oli noin 30 cm paksu peltomulta ja niiden alta paljastui puhdas pohjahiekka. Löytöjä peltomullasta saatiin talteen ainoastaan seitsemän (palanutta savea, piinpala ja punasavikeramiikanpala).

3. Kirkkola 2

3.1. Asuinpaikan sijainti ja maasto

Kirkkola 2 sijaitsee Hartolan kirkosta noin 4 km pohjoisluoteeseen valtatie 4 itä- ja länsipuolella jääden itäpuolella Tollinmäentien pohjois- ja eteläpuolen viereisille pelloille. VT 4:n länsipuolella pellolla sijaitseva kohde rajautuu pohjoisessa Lohiniementiehen ja etelässä alue jatkuu hieman Kirkkolantien

eteläpuolelle. Etelässä Kirkkola 2:n rajaa 101 metrin korkeuskäyrä, joka näkyy matalana töyräänä pelloilla. Maaperä alueella on peltomullan alla hienoa hiekkaa.

Kirkkola 2:ta ympäröi sekä pohjoisessa että etelässä laajat paikoin loivasti kumpuilevat peltoalueet. Koillisessa peltoalueiden takana alkaa Tollinmäenharju, joka jatkuu pohjoiseen päin ja kaakossa sijaitsee Hiitlamminsuu, jonka eteläpuolella Uusi—Ruskeala C sijaitsee. Kohteen lounaispuolella, noin 300 metrin päässä, on Kirkkolan kartano ja vanha 1700-luvulla rakennettu viljamakasiini, jonka vieressä on Kirkkolan rautakautinen muinaisjäännösalue. Lännessä avautuu Myllymäen takana Rautaveden Akonselkä, jossa Kirkkolanlahti muodostaa kapean osin soistuneen lahdelman.

Kirkkola 2:n luoteispuolella Lohiniementien vierestä alkaa Mäntykallio, josta on löytynyt kaksi kuppikiveä ja rautakautinen asuinpaikka. Kohde sijaitsee noin 300 metrin päässä Kirkkola 2:sta. Em. kuppikivien lisäksi korkeintaan 500 metrin säteellä sijaitsee neljä muutakin kuppikiveä.¹ Myös Kirkkola 2:ssa on yksi kuppikivi.²

3.2. Aikaisemmat tutkimukset

Kirkkola 2 (ent. Koivukuja) löytyi Lahden kaupunginmuseon ja Päijät-Hämeen maakuntamuseon järjestämän inventoinnin yhteydessä, jonka Hannu Poutiainen teki vuonna 2003. Tuolloin valtatie 4 länsipuolelta, noin 35 m tienreunasta, löytyi ohuen sammalen peittämä kivi, jonka päälle oli kasattu pellolta kerättyjä pienempiä kiviä. Putsatun kiven pinnalla havaittiin kolme kuppia. Kuppikiven tarkastuksen yhteydessä tehtiin myös pintapoimintaa kiven ympärillä, mutta mitään asutukseen tai muuhun toimintaan liittyviä havaintoja ei alueella tehty.

3.3. Kaivausten käytännöntoteutus

Kirkkola 2:ssa valtatie 4 parannushanke kohdistui tien molemmille puolille. Valtatie itäpuolella tien suoja-alue ulottuu terassimaiselle noin 101 m merenpinnan yläpuolella sijaitsevan tasanteen päälle ja länsipuolella suoja-alue ulottuu muinaisjäännösalueeksi tulkitun alueen rajojen sisäpuolelle. Länsipuoleen kohdistuu tiesuunnitelman mukaan voimakkaampi rakennustyö kuin itäpuolelle, koska sinne on suunniteltu myös 4-tien vieressä kulkevaa pikkutietä. Tämä tie lähtee Ruskealan liittymästä Vuorenkyläntieltä kulkien Kirkkolantien poikki ja jatkuen aina Lohiniementielle saakka. Pikkutien ja valtatie väliin on suunniteltu puuistutuksia ja nurmetusta. Tämän vuoksi koekaivauksissa keskityttiin VT 4:n länsipuoleen, mutta myös itäpuolelle tehtiin joitakin koekuoppia.

Valtatie 4 länsipuolelle tehtiin pohjois—eteläsuuntainen koordinaatisto (pohjoinen = 0 gon) ja peruslinjaksi valittiin samansuuntainen linja, joka oli välillä X = 2000–2200 ja Y = 400. Tälle linjalle tehtiin koekuoppia (1 x 1 m) 10 metrin välein. Lisäksi tehtiin neljä koekuoppaa linjalle 2025—2145/410

¹ Rauhanmaja A, Rauhanmaja B, Tuletännepelto ja Lohiniementie

² Vuoden 2003 inventoinnin mukaan Koivukuja; muutettu vuonna 2004 Kirkkola 2:ksi.

ja kolme 50 x 50 cm:n kokoista koekuoppaa Kirkkolantien eteläpuolelle. Näistä kaksi tehtiin Y-linjalle 410 ja yksi linjalle 400.

Valtatien itäpuolelle ja Tollinmäen eteläpuolelle mitattiin seitsemän koekuoppaa 10 metrin välein pohjois—eteläsuuntaiseen linjaan. Kuoppia ei pystytty liittämään valtatie­n länsipuolen koordinaatistoon vilkkaan tieliikenteen vuoksi, minkä vuoksi ne numeroitiin (1—7) pohjoisesta etelään. Näiden lisäksi tehtiin koekuopat 8—10 Tollinmäentien pohjoispuolelle teiden risteyskohdan lähelle. Koekuopista 1—10 tehtiin 50 x 50 cm:n kokoisia, tosin kuoppaa 6 jouduttiin laajentamaan puolella metrillä siitä esiin tulleen rakenteen vuoksi.

Koekuopista poistettiin peltomultakerros (PM) lapioilla. Tämän alta paljastui taso 1, jonka alta tuli kerros 1 jne. Peltomullan alta paljastuneet likamaat kaivettiin 10 cm:n kerroksissa kaivauslastalla puhtaaseen pohjamaahan saakka. Ainoastaan koekuoppa 6 jätettiin tasoon 1, koska siitä tuli esiin selkeä rakenne ja se haluttiin säästää mahdollisia jatkotutkimuksia varten ehjänä. Löydöt otettiin talteen neliöruuduittain ja kerroksittain. Kaivettuja maita ei ajanpuutteen vuoksi seulottu.

Koekuopat dokumentoitiin kuvaamalla ja osasta piirrettiin joko taso- tai profiilikartat. Avatuille alueille mitattiin korkeus merenpinnasta. Kiintopisteet (1—3) siirrettiin valtakunnallisesta Lohiniementien pohjoispuolen pellolla sijaitsevasta kiintopisteestä, jonka korkeus on 102,72 m mpy. Kiintopiste 1 ($z = 101,49$ m mpy) sijaitsi Kirkkolan puimalaan johtavan peltotien vieressä laakean kiven päällä ja kiintopiste 2 ($z = 101,68$ m mpy) valtatie­n länsireunassa Lohiniemen- ja Kirkkolantien puolivälin tienoilla sijaitsevassa kivessä. Kiintopiste 3 ($z = 102,70$ m mpy) siirrettiin Tollinmäentien ja VT 4:n risteuksen koillispuolella sijaitsevaan kiveen.

Tutkimusten jälkeen koekuopat peitettiin ja alueelle jätettiin kolme paalua valtatie­n länsipuolelle Y-linjalle 400 (2000/400, 2120/400 ja 2210/400), jotta mahdolliset jatkotutkimukset voitaisiin kiinnittää koekuoppiin. Myös VT 4:n itäpuolelle jätettiin paalut koekuopan 1 lounaiskulmaan sekä Tollinmäentien pohjoisreunaan.

3.4. Tutkimukset

Kirkkola 2:ssa tehtiin yhteensä 39 koekuoppaa, joista 29 tehtiin valtatie­n 4 länsipuolelle. Koekuoppien pintalukemat vaihtelivat 101,02—101,80 m mpy välillä. Eteläisimmät, Kirkkolantien eteläpuolelle jäävät *koekuopat 1978/400, 1973/410 ja 1978/410* osoittautuivat 25—30 cm paksun peltomullan poiston jälkeen puhtaiksi eli tasosta 1 paljastui pohjahiesu, joka oli paikoin lähes savea. Lohiniemen- ja Kirkkolantien väliin jäävällä peltoalueella sen sijaan ainoastaan kahdesta koekuopasta (*2170/400 ja 2200/400*) tuli peltomullan alta vastaan puhdas hiekka/hiesu. Selkeisiin rakenteisiin ei kuitenkaan Kirkkola 2:ssa osuttu, mutta sekoittuneita maannoksia tai likamaa-alueita tuli kaikista muista paitsi em. mainituista kuopista.

Sekoittuneita maannoksia tuli esiin *koekuopista* 2180/400, 2025/410 ja 2145/410. Kuopista löytyi mullan ja saven sekaisesta hiekasta joitakin historialliseen aikaan ajoittuvia löytöjä, kuten rautarengas, liitupiipunkatkelma, punasavikeramiikkaa, ikkunalasiasia, palanutta savea ja palanutta luuta.

Koekuopissa 2000/400, 2010/400, 2030/400, 2100/400 ja 2120/400 30–35 cm paksun peltomullan alta paljastui noin 5 paksu harmaanruskea hiilen sekainen hiekka, jonka alta tuli esiin puhdas hiekka/hiesu. Myös *koekuopassa* 2140/400 näkyi pohjoisprofiilissa ohut kuoppamainen harmaanruskea likamaa. Lisäksi *koekuopissa* 2130/400, 2115/410 ja 2065/410 oli 10–15 cm paksu ruskeaksi värjäätynyt hiekkakerros, jonka alta paljastui puhdas pohjamaa. Kuopan 2010/400 likamaakerroksesta löytyi muutama palaneen savenpala, mutta muuten näiden koekuoppien löydöt tulivat peltomullasta. Löytöjen joukossa on historialliseen aikaan ajoittuvaa punasavikeramiikkaa ja fajanssia sekä lisäksi rautakuonaa, piitä ja palanutta savea.

Koekuopassa 2020/400 ($z = 101,75\text{--}101,35\text{ m mpy}$) 30 cm paksun peltomullan alta paljastui 5–7 cm paksu hiilensekainen tummanruskea hiekka, jonka olla oli ennen pohjahiekkaa ohut vaaleanruskea likamaa. Kuopan löydöt tulivat peltomullasta, josta saatiin talteen ikkunalasinpala, taottu rautanaula sekä palanutta savea. Myös *koekuopan* 2040/400 ($z = 101,53\text{--}101,05\text{ m mpy}$) esinelöydöt (punasavikeramiikkaa, fajanssia ja palanutta luuta) tulivat peltomultakerroksesta, jonka alta paljastui kuopan lounaiskulmasta 10–15 cm paksu noensekainen vaaleanpunertavaksi palanut hiekka. *Koekuoppa* 2050/400 ($z = 101,49\text{--}100,94\text{ m mpy}$) osoittautui sen sijaan täysin löydöttömäksi, vaikka 30 cm paksun peltomullan alta tulikin esiin 3–5 cm paksu tummanruskea hiekkakerros. Tämän kerroksen alla oli vielä n. 20 cm paksu hiilensekainen laikukas harmaanruskea hiekka ennen puhdasta pohjahiekkaa. Myös *koekuopissa* 2060/400 ($z = 101,41\text{--}100,82\text{ m mpy}$) ja 2090/400 ($z = 101,24\text{--}100,54\text{ m mpy}$) oli löydöttömät laikukkaat ruskeat hiekka/hiesukerrokset peltomullan alla ennen pohjahiekkaa. Sen sijaan *koekuopista* 2070/400 ($z = 101,43\text{--}100,93\text{ m mpy}$) ja 2150/400 ($z = 101,49\text{--}101,18\text{ m mpy}$) peltomullan alta tulleista likamaakerroksista saatiin talteen joitakin esinelöytöjä. Ensimmäisenä mainitusta koekuopasta löytyi rautakuonaa ja palanutta savea 7–10 cm paksusta tummasta harmaanruskeasta likamaakerroksesta ja jälkimmäisestä koekuopasta tummansininen lasihelmi sekä rautakaudentyypin keramiikka-astian kylkipala kuopan länsipuolella sijainneesta ruskeasta likamaa-alueesta.

Selkeimmät likamaa-alueet tulivat esiin *koekuopista* 2080/400, 2110/400, 2160/400 ja 2190/400. *Koekuopassa* 2080/400 ($z = 101,28\text{--}100,55\text{ m mpy}$) oli 30 cm paksun peltomullan alla kuopan keskellä itä–länsisuuntainen alapäin kapeneva laikukkaan ruskean hiekan muodostama koekuopan rajojen yli jatkuva likamaa-alue. Alueen länsiosassa oli peltomullassa suuri pyöreä kivi, jonka alla likamaat jatkuivat 5–10 cm. Likamaa-alueet näyttivät muodostavan ojamaisen rakenteen, joka oli täyttynyt osin peltomullalla ja johon myös kivi oli uponnut. Kaikki koekuopan esinelöydöt (punasavikeramiikkaa, fajanssia, rautakuonaa ja palanutta savea) tulivat peltomullasta. Myös *koekuopassa* 2110/400 ($z = 101,13\text{--}100,64\text{ m mpy}$) näytti olevan ojamaisia rakenteita peltomullan alla. Tasossa 1 erottui alueen

keskellä kaksi erillistä kapeaa kuopan rajojen yli jatkuvaa likamaa-aluetta. Näistä kaakkois—luoteissuuntainen ruskeaksi värjäytyneen hiekan muodostama alue leikkasi koillis—lounaissuuntaisen punaruskean likamaa-alueen. Tasossa 2 likamaa-alueet näkyivät vielä selkeinä ja hieman kapeampina kuin edellisessä tasossa. Koekuopan länsiprofiilissa nämä alueet näkyivät selkeinä pyöreäpohjaisina painanteina. Ojamaisten rakenteiden lisäksi koekuopan eteläreunassa sekä luoteiskulmassa oli hiilensekainen vaaleanruskea hiekka, joka jatkui heikosti näkyen vielä tasoon 3 saakka. Koekuopasta saatiin talteen peltomultakerroksesta rautakaudentyyppin keramiikan kylkipaloja, palanutta savea ja rautakuonaa. Myös kerroksesta 1 tuli rautakautisen saviastian reunapala. *Koekuopan 2190/400 (z = 101,10—100,35 m mpy)* peltomultakerroksesta löytyi myös liitupiipun, rautakuonan ja palaneen saven lisäksi rautakaudentyyppin keramiikan paloja. Lisäksi löytyi todennäköinen partaveitsen katkelma. 35—40 cm paksun peltomullan alta paljastui 15—20 cm paksu kellertävän ja ruskean hiekan sekainen likamaa, jonka alta kuopan länsireunasta paljastui n. 40 cm paksu tummanruskea kuopalle painuva likamaa-alue. Näistä kerroksista ei saatu talteen löytöjä.

Koekuopassa 2160/400 (z = 101,49—100,43 m mpy) erottui peltomullan alla 5—8 cm paksu harmaanruskea hiesukerros, jonka alta tuli hieman punertavamman ruskea hiekkaisempi 5—10 cm paksu kerros ennen pohjahiekkaa. Profiilissa näissä kerroksissa on havaittavissa aaltomainen alareuna, jossa on vierekkäisiä selkeitä U:n tai V:n muotoisia uria. Kyseessä on mahdollisesti koukkuaurasta jääneet muokkausjäljet. Likamaakerroksista ei saatu talteen löytöjä.

Kirkkola 2:n valtatie 4 itäpuolelle ja Tollinmäentien eteläpuolelle tehdyistä *koekuopista 1—7* kolme (*2, 3 ja 7*) osoittautuivat puhtaiksi peltomullan poistamisen jälkeen. *Koekuopasta 1* paljastui 25—30 cm paksun peltomullan alta harmaa 10—15 cm paksu hiekka, jonka alta tuli esiin pohjahiekkaa. *Koekuopissa 4 ja 5* oli peltomullan alla ohut nokinen tummanharmaa hiekkakerros, jonka alta paljastui kuopassa *4* noensekainen harmaa savi. Saven alta tuli esiin ruskeanharmaa noin 10 cm paksu hiekka, joka oli puhtaan pohjahiekan päällä. Likamaakerrosten paksuus oli yhteensä n. 30 cm. Kuopassa *5* tummanharmaan hiekkakerroksen ja pohjahiekan välistä paljastui 2—4 cm paksu hiilensekainen vaaleanharmaa hiekka. *Koekuopassa 6* alkoi peltomullan poiston jälkeen näkyä palaneita kiviä, minkä vuoksi koekuoppaa laajennettiin ½ m²:llä. Kuopan keskeltä paljastui nokimaan rajaama pyöreä likamaa-alue, jonka halkaisija oli noin 20 cm. Pyöreän alueen itäreunalta alkoi tulla esiin palaneita kiviä nokimaata reunustaen. Kyseessä oli todennäköisesti paalunsija. Palaneiden kivien välissä ja itäpuolella koekuopan reunassa oli ruskeaksi värjäätynyt hiekka, joka jatkui kuopan rajojen ulkopuolelle. *Koekuoppa 6* jätettiin tasoon 1. *Koekuopista 1—6* saatiin talteen lähinnä palanutta savea, mutta myös painanteellinen savitiivisteiden pala, luuta, piitä, rautakuonaa ja punasavikeramiikan pala.

Tollinmäentien pohjoispuolelle tehdyt *koekuopat 8—10* olivat hyvin samankaltaisia keskenään. 20—25 cm paksun peltomullan alta paljastui 3—7 cm paksu musta tiivis palokerros, jonka pinnalla oli paikoin puusilppua ja palaneita kiviä. Palokerroksen alta tuli esiin harmaa noen värjäämä ohut hiekkakerros. *Koekuopassa 10* tämän kerroksen alta tuli vielä 5 cm paksu vaaleanharmaa hiekkakerros, kun taas

kuopissa 8 ja 9 tuli pohjahiekka heti em. harmaan hiekkakerroksen alta. Palokerroksesta ja sen alapuolisista likamaista saatiin talteen hioinkiven katkelma, tuluskvartsia ja palanutta savea. Peltomullasta tuli lisäksi myös liitupiipunkatkelma ja punasavikeramiikkaa sekä rautakuonaa. Koekuopat 8–10 näyttivät liittyvän samaan, todennäköisesti historialliseen aikaan ajoittuvaan, rakenteeseen. Tollinmäentien pohjoispuolella on nähtävissä vielä kivillä holvattuja kuoppia, joita on käytetty aikaisemmin perunakellareina. Lisäksi aivan tien vieressä on aikanaan sijainnut myös lietesäiliö.

4. Yhteenveto

Hartolan Ruskealassa ja Kirkkolassa tehdyt koekaivaukset liittyivät valtatie 4 parannushankkeeseen. Tiesuunnitelman mukaan valtatie noudattaisi näillä alueilla nykyisen tien linjausta ja tasausta, mutta samalla sitä levennettäisiin valtatie länsipuolelle. Uuden tiesuunnitelman mukaan valtatie suoja-alueineen olisi yhteensä 60 metriä leveä eli tien keskiviivasta lukien 30 metriä sekä itään että länteen. Kirkkola 2:ssa tien rakennustyöt kohdistuisivat VT 4:n molempiin puoliin. Tosin suurempi paine kohdistuisi länsipuoleen, johon on tien leventämisen lisäksi suunniteltu Vuorenkyläntieltä Lohiniementielle johtavaa yksityistietä. Ruskealan liittymään ei nykyinen tienlevennyssuunnitelma aivan ulotu, mutta sinne on suunniteltu valtatie molemmille puolille uusia kevytliikenneväyliä, joiden rakentaminen kohdistuisi osin Uusi—Ruskeala C:n muinaisjäännökseksi rajattuun alueeseen ja lisäksi se sivuaisi Uusi—Ruskeala A:ta eli kuppikiveä Ruskealantien liittymän lähellä.

Uusi—Ruskealassa koekaivaukset keskitettiin vuoden 2003 inventoinnin yhteydessä rajattuun muinaisjäännösalueeseen, joka ulottui valtatie ja Ruskealantien kaakkoispuolella sijaitsevalle pellolle ja muuntaja-alueelle. Lisäksi tehtiin joitakin koekuoppia risteyksen koillis- sekä lounaispuolella sijaitseville pelloille. Kaivausten peruslinjat tehtiin valtatieltä Ruskealantielle itä—länsisuunnassa johtavan tieväylän kohdalle ja toinen tehtiin muuntajarakennuksen länsipuolelle suunnitellun tielinjan kohdalle. Alueille tehtiin ½—1 m²:n kokoisia koekuoppia, jotka osoittivat, että peltomullan alla oli säilynyt runsaasti rakenteita. Joissakin rakenteissa oli säilynyt vielä melko hyvin puurakenteita ja lisäksi niistä saatiin talteen joitakin historialliselle ajalle ajoittuvia esinelöytöjä, kuten punasavikeramiikkaa, fajanssia ja ikkunalasiasia. Myös lähes kaikista muista rakenteista löytyi historiallisen ajan materiaalia. Löydöttömiä ja ajoittamatta jääneitä liesirakenteita tai muita kiveyksiä tuli muuntajarakennuksen vierestä, josta löytyi yksi halkaisijaltaan noin 2,5 metrin kokoinen liesikiveys ja sen pohjoispuolelta mahdollinen paalunsija. Tienristeyksen koillis- ja lounaispuolelle tehdyt koekuopat osoittautuivat lähes löydöttömiksi eikä alueilla havaittu merkkejä selkeistä rakenteista. Uusi—Ruskealassa tehtyjen koetutkimusten perusteella kivikautiseksi ja rautakautiseksi ajoitettu asuinpaikka-alue näyttäisi tuhoutuneen Ruskealantien ja valtatie välisellä peltoalueella historiallisen ajan rakennustoiminnan johdosta. Esihistoriallinen, mahdollisesti säilynyt asuinpaikka näyttäisi siten rajautuvan kuppikivien läheisyyteen Ruskealantien itäpuolen peltoalueelle, josta osa rautakautisiksi ajoitettavista inventointilöydöistä on tullut.

Kirkkola 2:ssa koetutkimukset keskitettiin valtatie länsipuolella sijaitsevalle pellolle, jonka keskivaiheilla tien läheisyydessä sijaitsee kuppikivi. Koekuopat tehtiin tien ja kuppikiven väliselle alueelle. Lisäksi

tehtiin joitakin koekuoppia valtatie itäpuolelle. Länsipuolelle tehdyistä koekuopista ainoastaan muutama oli peltomullan jälkeen täysin puhdas, sillä lähes kaikista kuopista tuli vastaan likamaata. Alueen eteläosan likamaa-alueista suurin osa näyttäisi löytöjen perusteella ajoittuvan vasta historialliseen aikaan, kun taas alueen keskivaiheille ja pohjoisosaan tehdyistä koekuopista saatiin talteen myös rautakauteen ajoittuvia esinelöytöjä peltomullan alaisista kerroksista. Valtatie 4 ja Tollinmäentien risteyksen kaakkoispuolelle tehdyistä koekuopista ei saatu ajoittavia löytöjä, mutta alueella havaittiin joitakin rakenteita ja likamaakerroksia peltomullan alla. Risteyksen koillispuolelta löytyneet kulttuurikerrokset näyttäisivät sen sijaan ajoittuvan löytöjen perusteella historialliselle ajalle. Alueella havaittiin laaja palokerros, joka näyttäisi liittyvän todennäköisesti jonkin rakennuksen palamiseen.

Kesällä 2004 tehdyt koekaivaukset osoittivat, että sekä Uusi—Ruskealassa että Kirkkola 2:ssa on ollut nykyistä peltoviljelyä varhaisempaa toimintaa. Uusi—Ruskealassa säilyneet rakenteet näyttäisivät ajoittuvan tutkitulla alueella mahdollisesti vasta 1700—1800-luvuille, kun taas Kirkkola 2:n kulttuurikerroksista osa on löytöjen, lähinnä saviastianpalojen, perusteella ajoitettavissa jo rautakauden loppupuolelle. Myös kuppikivet, joita on molempien kohteiden välittömässä läheisyydessä sekä lähiympäristössä, on perinteisesti ajoitettu rautakauden puolelle (Heinonen 1997: 24, Miettinen 1968: 23). Historialliset lähteet ajoittavat Ruskealan ja Kirkkolan kylät 1400-luvulle ja historian tutkijoiden mukaan pysyvä asutus kylissä olisi alkanut viimeistään 1300-luvun alkupuoliskolla (Markkanen 1968: 56, 58). 1500-luvun puolivälissä Ruskealan kylässä on ollut jo kahdeksan verotettavaa tilaa ja myös Kirkkolassa tiloja oli saman verran (Suomen asutus 1560-luvulla).

Koekaivausten perusteella voidaan todeta asutuksen jatkuneen Kirkkola 2:ssa ainakin rautakauden lopulta historialliseen aikaan. Myös Uusi—Ruskeala C:n asuinpaikka näyttäisi aikaisempien inventointilöytöjen perusteella olleen käytössä jo rautakaudella, vaikka vuoden 2004 koekaivausalueelta ei tästä saatu todisteita. Tosin muuntajarakennuksen vierestä löytyi rakenteita, jotka voivat ajoittua yhtä hyvin niin rautakaudelle kuin historiallisellekin ajalle. Koekaivausten perusteella Uusi—Ruskeala C:n länsiosan jatkotutkimukset eivät ole kuitenkaan välttämättömiä, vaikkakin niiden avulla voitaisiin saada lisätietoa mm. historiallisen ajan talonpoikaisasutuksesta. On kuitenkin otettava huomioon, että mikäli Uusi—Ruskealassa suunnitellaan Ruskealantien itäpuolelle uusia tielinjauksia tms. pitää nämä alueet tutkia ennen rakentamista. Kirkkola 2:ssa suunniteltuja tielinjauksia ei voida aloittaa alueella ennen tarkempia arkeologisia kaivauksia. Painopiste lisäselvityksille on valtatie länsipuolella, mutta myös itäpuolella Tollinmäentien eteläpuolella tarvitaan jatkotutkimuksia. Kirkkola 2:n muinaisjäännösalue osuu koekuopitusten perusteella lähes 200 metrin pituiselle alueelle, jolloin kaivinkoneen käyttö kohteen jatkotutkimuksissa on suositeltavaa. Peltomullan poistaminen koneellisesti koko tutkittavalta alueelta säästää kenttätöihin käytettävää aikaa, ja lisäksi laajemman alueen tutkiminen antaa paremmin tietoa Kirkkola 2:n käytöstä ennen nykyistä peltoviljelyä.

Helsingissä 25.4.2005

Katja Vuoristo, FM

Lähteet

Heinonen, Jouko 1997: *Päijät-Häme I. Unohdettu maakunta. Päijät-Hämeen synty, valloitus, unohdus ja uuden nousun alku.* Jyväskylä.

Miettinen, Timo 1968: "Hartolan esihistoriasta". *Hartolan kirja*. JYY:n kotiseutusarja n:o 6. Toim. Erkki Markkanen. Pieksämäki.

Markkanen, Erkki 1968: "Asutus ja väestö keskiajan lopulta nykypäiviin". *Hartolan kirja*. JYY:n kotiseutusarja n:o 6. Toim. Erkki Markkanen. Pieksämäki.

Suomen asutus 1560-luvulla. Kyläluettelot. Helsingin yliopiston historianlaitoksen julkaisuja n:o 4. Helsinki 1973.

Mustavalkonegatiiviluettelo

UUSI-RUSKEALA C

Negat.nro	Kuvaus	Suunta	Kuvaaja	Päiväys
132159	Yleiskuva.	lounaasta	K. Vuoristo	29.7.2004
132160	Yleiskuva.	lännestä	K. Vuoristo	29.7.2004
132161	Koekuoppa 500/1012, taso 1.	etelästä	K. Vuoristo	30.7.2004
132162	Koekuoppa 500/1012, taso 1, yksityiskohta rakenteesta.	lännestä	K. Vuoristo	30.7.2004
132163	Koekuoppa 500/1032, taso 2.	etelästä	K. Vuoristo	30.7.2004
132164	Koekuoppa 500/1020, taso 1.	etelästä	K. Vuoristo	30.7.2004
132165	Koekuoppa 496/1012, taso 1.	etelästä	K. Vuoristo	30.7.2004
132166	Koekuoppa 500/1040, taso 3.	etelästä	H. Hämäläinen	2.8.2004
132167	Koekuoppa 500/1028, taso 1.	etelästä	N. Närväinen	2.8.2004
132168	Koekuoppa 512/1012, taso 1.	etelästä	K. Vuoristo	2.8.2004
132169	Koekuoppa 500/1032, taso 3.	etelästä	H.-L. Salminen	2.8.2004
132170	Koekuoppa 500/1032, taso 3, yksityiskohta rakenteesta.	etelästä	H.-L. Salminen	2.8.2004
132171	Koekuoppa 500/1040, taso 4.	etelästä	K. Vuoristo	2.8.2004
132172	Koekuoppa 512/1012, taso 2.	etelästä	K. Vuoristo	2.8.2004
132173	Koekuoppa 516/1012, taso 1.	etelästä	K. Vuoristo	2.8.2004
132174	Koekuoppa 500/1040, taso 5.	idästä	K. Vuoristo	2.8.2004
132175	Koekuoppa 500/1040, eteläprofiili.	pohjoisesta	K. Vuoristo	2.8.2004
132176	Koekuoppa 602/982, taso 1.	länsilounaasta	K. Vuoristo	3.8.2004
132177	Yleiskuva. Alueen pohjoisosa.	kaakosta	K. Vuoristo	3.8.2004
132178	Yleiskuva, VT 4:n länsipuoli.	koillisesta	K. Vuoristo	3.8.2004
132179	Yleiskuva, VT 4:n länsipuoli.	kaakosta	K. Vuoristo	3.8.2004
132180	Koekuoppa 489/1040, taso 1.	etelästä	N. Närväinen	3.8.2004
132181	Koekuoppa 544/1008, taso 6.	etelästä	K. Vuoristo	4.8.2004
132182	Työkuva. Hanna-Leena Salminen ja Anu Lempiäinen.	lounaasta	K. Vuoristo	4.8.2004
132183	Koekuoppa 544/1012, taso 6.	etelästä	K. Vuoristo	4.8.2004
132184	Koekuoppa 544/1008, taso 7.	etelästä	K. Vuoristo	4.8.2004
132185	Koekuoppa 489/1040, länsiprofiili.	idästä	K. Vuoristo	4.8.2004
132186	Koekuoppa 489/1040, länsiprofiili.	idästä	K. Vuoristo	4.8.2004
132187	Koekuoppa 595/982, eteläprofiili.	pohjoisesta	K. Vuoristo	4.8.2004
132188	Koekuoppa 595/982, pohjoisprofiili.	idästä	K. Vuoristo	4.8.2004

KIRKKOLA 2

Negat.nro	Kuvaus	Suunta	Kuvaaja	Päiväys
132189	Yleiskuva, VT 4:n länsipuoli.	koillisesta	K. Vuoristo	5.8.2004
132190	Yleiskuva, VT 4:n länsipuoli.	etelästä	K. Vuoristo	5.8.2004
132191	Työkuva, Lassi Närväinen ja Mikko Suha.	pohjoisesta	K. Vuoristo	5.8.2004
132192	Työkuva. Anu Lempiäinen.	idästä	K. Vuoristo	5.8.2004
132193	Koekuoppa 2190/400, pohjoisprofiili.	etelästä	K. Vuoristo	6.8.2004
132194	Koekuoppa 2160/400, länsiprofiili.	idästä	K. Vuoristo	6.8.2004
132195	Koekuoppa 2110/400, taso 1.	idästä	K. Vuoristo	9.8.2004
132196	Koekuoppa 2110/400, taso 2.	idästä	K. Vuoristo	9.8.2004
132197	Koekuoppa 2070/400, taso 1.	idästä	K. Vuoristo	9.8.2004
132198	Koekuoppa 2080/400, taso 4, likamaa-alue.	idästä	K. Vuoristo	9.8.2004
132199	Koekuoppa 2150/400, länsiprofiili.	idästä	A. Lempiäinen	9.8.2004
132200	Koekuoppa 2120/400, länsiprofiili.	idästä	A. Lempiäinen	9.8.2004
132201	Koekuoppa 2100/400, eteläprofiili.	pohjoisesta	A. Lempiäinen	9.8.2004
132202	Koekuoppa 2090/400, eteläprofiili.	pohjoisesta	A. Lempiäinen	9.8.2004
132203	Koekuoppa 2080/400, länsiprofiili.	idästä	A. Lempiäinen	9.8.2004

132204	Koekuoppa 2070/400, eteläprofiili.	pohjoisesta	A. Lempiäinen	9.8.2004
132205	Koekuoppa 2060/400, eteläprofiili.	pohjoisesta	A. Lempiäinen	9.8.2004
132206	Koekuoppa 2050/400, länsiprofiili.	idästä	A. Lempiäinen	9.8.2004
132207	Koekuoppa 2110/400, länsiprofiili.	idästä	K. Vuoristo	9.8.2004
132208	Koekuoppa 2040/400, länsiprofiili.	idästä	K. Vuoristo	10.8.2004
132209	Koekuoppa 2025/410, länsiprofiili.	idästä	K. Vuoristo	10.8.2004
132210	VT 4:n itäpuoli, Tollinmäentien eteläpuoli: koekuoppa 6, taso 1, kivirakenne.	lännessä	K. Vuoristo	10.8.2004
132211	Tollinmäentien pohjoispuoli: koekuoppa 9, länsiprofiili.	idästä	K. Vuoristo	11.8.2004
132212	Tollinmäentien pohjoispuoli: koekuoppa 10, länsiprofiili.	idästä	K. Vuoristo	11.8.2004
132213	Yleiskuva, VT 4:n itäpuoli.	luoteesta	K. Vuoristo	11.8.2004
132214	Yleiskuva, Kirkkolantien eteläpuoli.	idästä	K. Vuoristo	11.8.2004

Dialuettelo

UUSI-RUSKEALA C

Dianro	Kuvaus	Suunta	Kuvaaja	Päiväys
54093	Yleiskuva.	lounaasta	K. Vuoristo	29.7.2004
54094	Yleiskuva.	lännestä	K. Vuoristo	29.7.2004
54095	Koekuoppa 500/1012, taso 1.	etelästä	K. Vuoristo	30.7.2004
54096	Koekuoppa 500/1012, taso 1.	lännestä	K. Vuoristo	30.7.2004
54097	Koekuoppa 500/1012, taso 1, yksityiskohta rakenteesta.	lännestä	K. Vuoristo	30.7.2004
54098	Koekuoppa 500/1020, taso 1.	etelästä	K. Vuoristo	30.7.2004
54099	Koekuoppa 500/1020, taso 1.	etelästä	A. Lempiäinen	30.7.2004
54100	Koekuoppa 500/1040, taso 3.	etelästä	K. Vuoristo	30.7.2004
54101	Koekuoppa 496/1012, taso 1.	etelästä	H. Hämäläinen	2.8.2004
54102	Koekuoppa 512/1012, taso 1.	etelästä	K. Vuoristo	2.8.2004
54103	Koekuoppa 500/1032, taso 3.	etelästä	H.-L. Salminen	2.8.2004
54104	Koekuoppa 500/1032, taso 3, yksityiskohta rakenteesta.	etelästä	H.-L. Salminen	2.8.2004
54105	Koekuoppa 500/1040, taso 4.	etelästä	K. Vuoristo	2.8.2004
54106	Koekuoppa 512/1012, taso 2.	etelästä	K. Vuoristo	2.8.2004
54107	Koekuoppa 516/1012, taso 1.	etelästä	K. Vuoristo	2.8.2004
54108	Koekuoppa 500/1040, taso 5.	idästä	K. Vuoristo	2.8.2004
54109	Koekuoppa 500/1040, eteläprofiili.	pohjoisesta	K. Vuoristo	2.8.2004
54110	Koekuoppa 602/982, taso 1.	lännestä	K. Vuoristo	3.8.2004
54111	Yleiskuva. Alueen pohjoisosa.	kaakosta	K. Vuoristo	3.8.2004
54112	Yleiskuva, VT 4:n länsipuoli.	koillisesta	K. Vuoristo	3.8.2004
54113	Yleiskuva, VT 4:n länsipuoli.	kaakosta	K. Vuoristo	3.8.2004
54114	Koekuoppa 489/1040, taso 1.	etelästä	N. Närväinen	3.8.2004
54115	Koekuoppa 544/1008, taso 6.	etelästä	K. Vuoristo	4.8.2004
54116	Koekuoppa 500/1028, taso 1.	etelästä	N. Närväinen	2.8.2004

KIRKKOLA 2

Dianro	Kuvaus	Suunta	Kuvaaja	Päiväys
54117	Yleiskuva, VT 4:n länsipuoli.	etelästä	K. Vuoristo	5.8.2004
54118	Työkuva, Hanna-Leena Salminen.		K. Vuoristo	5.8.2004
54119	Työkuva, Heini Hämäläinen.		K. Vuoristo	5.8.2004
54120	Työkuva, Jenny Katajisto.		K. Vuoristo	5.8.2004
54121	Työkuva.		K. Vuoristo	5.8.2004
54122	Koekuoppa 2160/400, länsiprofiili.	idästä	K. Vuoristo	6.8.2004
54123	Koekuoppa 2110/400, taso 1.	idästä	K. Vuoristo	9.8.2004
54124	Koekuoppa 2110/400, taso 2.	idästä	K. Vuoristo	9.8.2004
54125	Koekuoppa 2070/400, taso 1.	idästä	K. Vuoristo	9.8.2004
54126	Koekuoppa 2080/400, taso 4, likamaa-alue.	idästä	K. Vuoristo	9.8.2004
54127	Koekuoppa 2150/400, länsiprofiili.	idästä	A. Lempiäinen	9.8.2004
54128	Koekuoppa 2120/400, länsiprofiili.	idästä	A. Lempiäinen	9.8.2004
54129	Koekuoppa 2100/400, eteläprofiili.	pohjoisesta	A. Lempiäinen	9.8.2004
54130	Koekuoppa 2090/400, eteläprofiili.	pohjoisesta	A. Lempiäinen	9.8.2004
54131	Koekuoppa 2080/400, länsiprofiili.	idästä	A. Lempiäinen	9.8.2004
54132	Koekuoppa 2070/400, eteläprofiili.	pohjoisesta	A. Lempiäinen	9.8.2004
54133	Koekuoppa 2060/400, eteläprofiili.	pohjoisesta	A. Lempiäinen	9.8.2004
54134	Koekuoppa 2050/400, länsiprofiili.	idästä	A. Lempiäinen	9.8.2004
54135	Koekuoppa 2110/400, länsiprofiili.	idästä	K. Vuoristo	9.8.2004
54136	Koekuoppa 2040/400, länsiprofiili.	idästä	K. Vuoristo	9.8.2004
54137	Koekuoppa 2025/410, länsiprofiili.	idästä	K. Vuoristo	10.8.2004

54138	VT 4:n itäpuoli, Tollinmäentien eteläpuoli: koekuoppa 6, taso 1, kivirakenne.	lännestä	K. Vuoristo	10.8.2004
54139	Tollinmäentien pohjoispuoli: koekuoppa 9, länsiprofiili.	idästä	K. Vuoristo	11.8.2004
54140	Tollinmäentien pohjoispuoli: koekuoppa 10, länsiprofiili.	idästä	K. Vuoristo	11.8.2004
54141	Yleiskuva, VT 4:n itäpuoli.	luoteesta	K. Vuoristo	11.8.2004
54142	Yleiskuva, Kirkkolantien eteläpuoli.	idästä	K. Vuoristo	11.8.2004
54143	Yleiskuva, VT 4:n länsipuoli.	koillisesta	K. Vuoristo	5.8.2004

Karttaluettelo

Kartta	Kuvaus	Mk	Koko	Piirtäjä	Sivunro
1	Uusi-Ruskeala C. Suunnitelma- ja yleiskartta.	1:1000	A3	A. Lempiäinen	18
2	Uusi-Ruskeala C. Koekuoppa 489/1040, taso 1.	1:20	A4	N. Närväinen	19
3	Uusi-Ruskeala C. Koekuoppa 489/1040. Länsiprofiili.	1:20	A4	A. Lempiäinen	20
4	Uusi-Ruskeala C. Koekuoppa 496/1012, taso 1.	1:20	A4	A. Lempiäinen	21
5	Uusi-Ruskeala C. Koekuoppa 500/1012, taso 1.	1:20	A4	A. Lempiäinen	22
6	Uusi-Ruskeala C. Koekuoppa 500/1020, taso 1.	1:20	A4	A. Lempiäinen	23
7	Uusi-Ruskeala C. Koekuoppa 500/1028, taso 1.	1:20	A4	N. Närväinen	24
8	Uusi-Ruskeala C. Koekuoppa 500/1032, taso 2.	1:20	A4	A. Lempiäinen	25
9	Uusi-Ruskeala C. Koekuoppa 500/1032, taso 3.	1:20	A4	H.-L. Salminen	26
10	Uusi-Ruskeala C. Koekuoppa 500/1040, taso 3.	1:20	A4	H. Hämäläinen	27
11	Uusi-Ruskeala C. Koekuoppa 512/1012, taso 2.	1:20	A4	A. Lempiäinen	28
12	Uusi-Ruskeala C. Koekuoppa 516/1012, taso 1.	1:20	A4	A. Lempiäinen	29
13	Uusi-Ruskeala C. Koekuoppa 544/1008, taso 6.	1:20	A4	A. Lempiäinen	30
14	Uusi-Ruskeala C. Koekuoppa 544/1012, taso 6.	1:20	A4	A. Lempiäinen	31
15	Uusi-Ruskeala C. Koekuoppa 602/982, taso 1.	1:20	A4	A. Lempiäinen	32
16	Kirkkola 2. Suunnitelma- ja yleiskartta.	1:2000	A4	A. Lempiäinen	33
17	Kirkkola 2. Yleiskartta.	1:1000	A3	A. Lempiäinen	34
18	Kirkkola 2. Yleiskartta 2.	1:500	A4	A. Lempiäinen	35
19	Kirkkola 2. Koekuoppa 2110/400, taso 2.	1:20	A4	A. Lempiäinen	36
20	Kirkkola 2. Koekuoppien 2160/400 ja 2080/400 länsiprofiilit.	1:20	A4	A. Lempiäinen	37
21	Kirkkola 2. Koekuoppa 6, taso 1.	1:20	A4	H.-L. Salminen	38

Hartola Ruskeala Uusi-Ruskeala C

K. Vuoristo 2004

Suunnitelma- ja yleiskartta

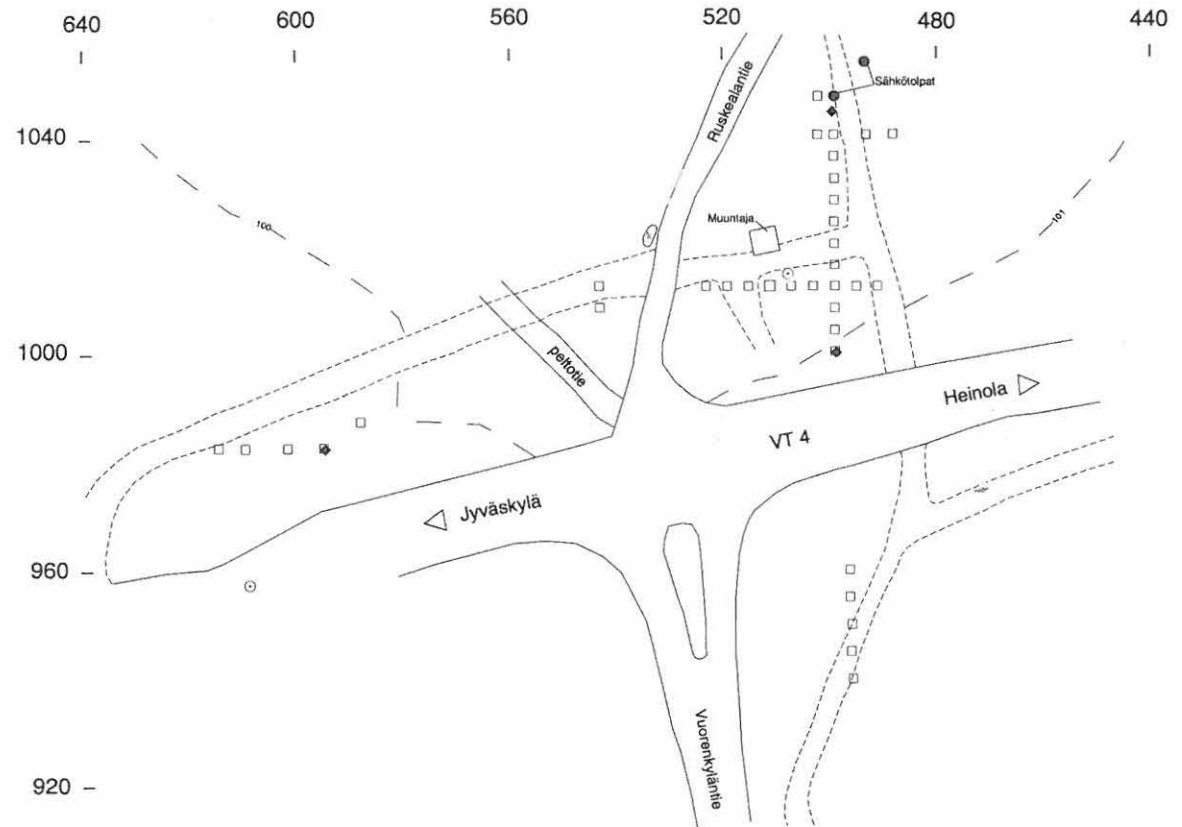
Piirt. ja digit. A. Lempiäinen

MK 1:1000

20 m

- Kiintopiste
- Koekuoppa
- Kuppikivi
- Tien reuna
- Suunnitellun kevyenliikenteenväylän reuna
- Korkeuskäyrä
- Rakennus
- Maastoon jätetty paalu

Hartola Ruskeala Uusi-Ruskeala C

K. Vuoristo 2004

KK 489/1040

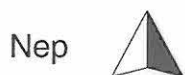
Taso 1

Piit. N. Närväinen

Digit. A. Lempiäinen

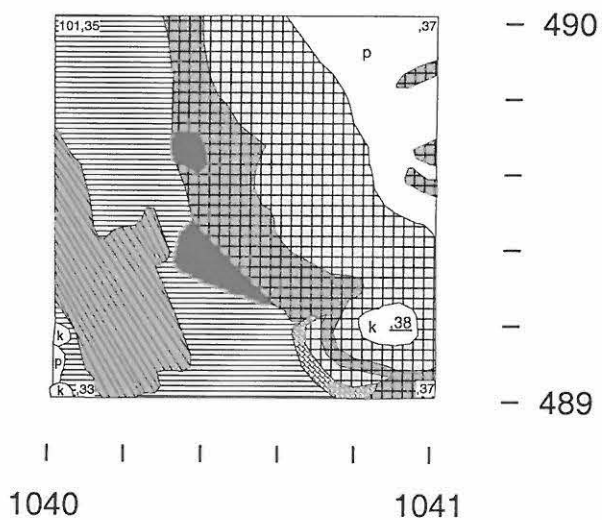
MK 1:20

 1 m

- Vaaleanharmaanruskea puhdas hiekka
- Puu
- Vaaleanruskea hiekka + ruskea hiekka + hiili
- Ruskea hiekka + vaaleanruskea hiekka + hiili
- Tummanruskea hiekka
- Nokimaa
- Kivi

Korkeudet ovat m mpy

Hartola Ruskeala Uusi-Ruskeala C

K. Vuoristo 2004

KK 489/1040

Länsiprofiili

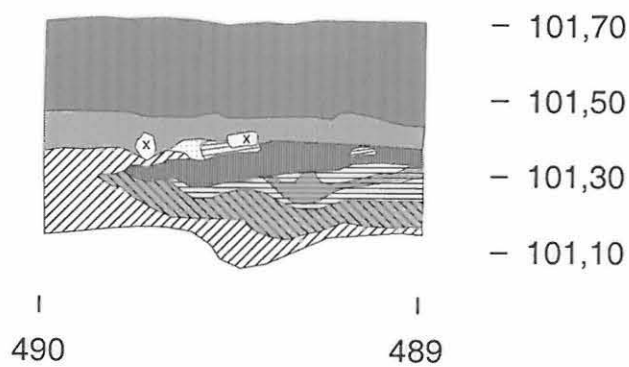
Piit. ja digit. A. Lempiäinen

MK 1:20

	Peltomulta		Tummanruskea hiekka + noki + hiili
	Harmahtava peltomulta		Tummanpunertavanruskea hiekka (suklaanruskea)
	Tummanruskea hiekka + noki + puusilppu		Puu
	Tummanruskea hiekka + hieman vaaleaa hiekkaa		Palanut kivi

Korkeudet ovat m mpy

Hartola Ruskeala Uusi-Ruskeala C

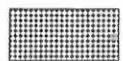
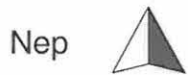
K. Vuoristo 2004

KK 496/1012

Taso 1

Piit. ja digit. A. Lempiäinen

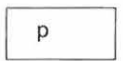
MK 1:20

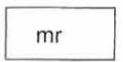
Keltainen hiekka + peltomulta

Peltomulta + hiili

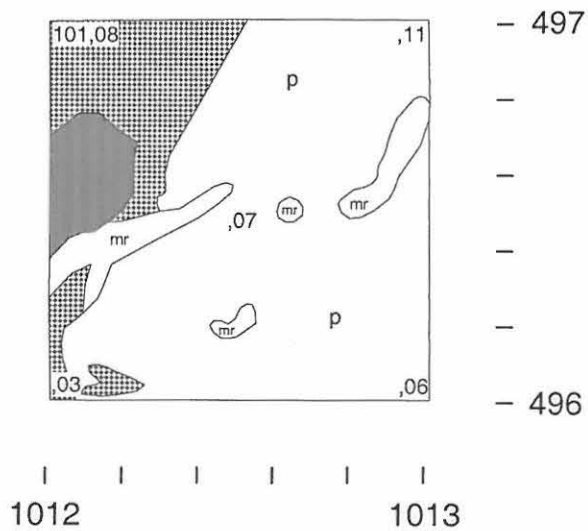

Puhdas hiekka

Myyrän kolo

Korkeudet ovat m mpy

Hartola Ruskeala Uusi-Ruskeala C

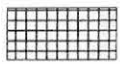
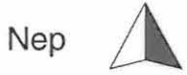
K. Vuoristo 2004

KK 500/1020

Taso 1

Piit. ja digit. A. Lempiäinen

MK 1:20

Ruskea hiekka

Mustanharmaa rasvainen hiekka + noki + puusilppu

Hiilensekainen nokimaa

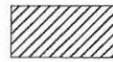
Musta, rasvainen hiekka + hieman puusilppua

Punertavanmusta, rasvainen nokimaa

Ruskea savi

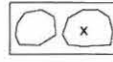
Vaalea hiekka

Mustanruskea hiekka + ruskea hiekka + nokimaa + hiili + puu + keltainen hiekka

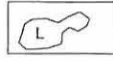
Mustanharmaa, rasvainen nokimaa

Kivi, palanut kivi

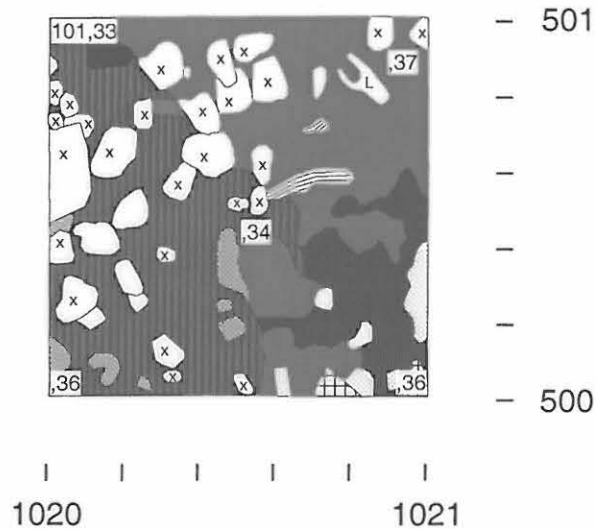

Puu

Palamatonta luuta

Korkeudet ovat m mpy

Hartola Ruskeala Uusi-Ruskeala C

K. Vuoristo 2004

KK 500/1012

Taso 1

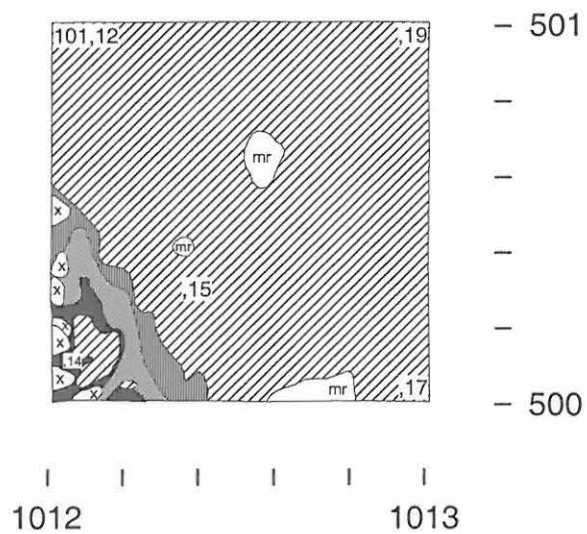
Piit. ja digit. A. Lempiäinen

MK 1:20

- Vaalea hiekka
- Tummanruskea hiekka + puu-
silppu + noki + hiili
- Ruskea savi
- Nokimaa
- Palanut kivi
- Myyränkolo

Korkeudet ovat m mpy

Hartola Ruskeala Uusi-Ruskeala C

K. Vuoristo 2004

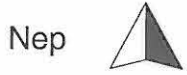
KK 500/1028

Taso 1

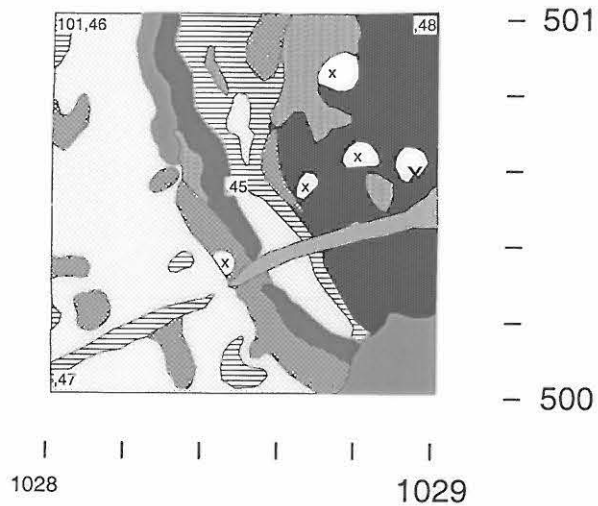
Piit. N. Närväinen

Digit. A. Lempiäinen

MK 1:20

Korkeudet ovat m mpy

Hartola Ruskeala Uusi-Ruskeala C

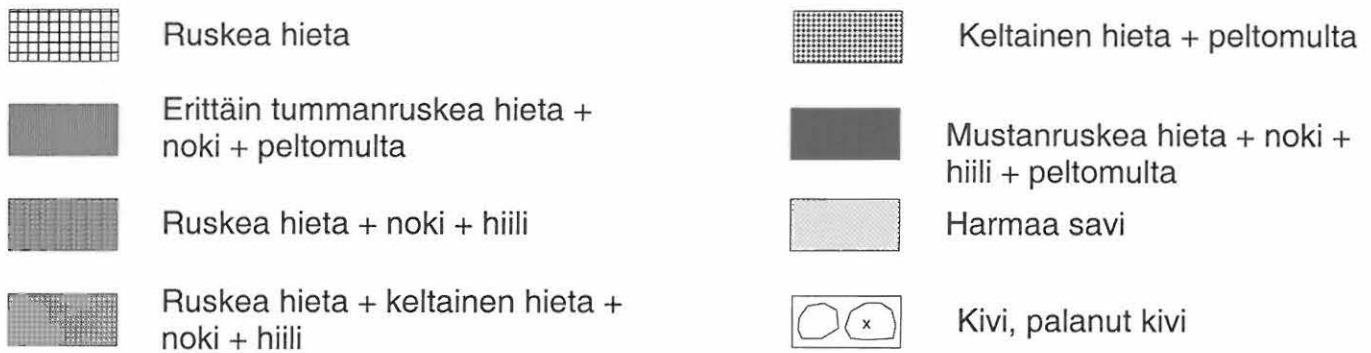
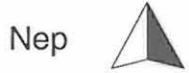
K. Vuoristo 2004

KK 500/1032

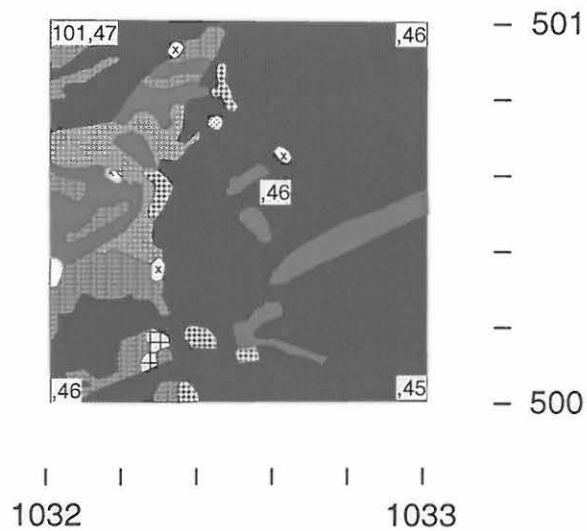
Taso 2

Piit. ja digit. A. Lempiäinen

MK 1:20

Korkeudet ovat m mpy

Hartola Ruskeala Uusi-Ruskeala C

K. Vuoristo 2004

KK 500/1032

Taso 3

Piit. H.-L. Salminen

Digit. A. Lempiäinen

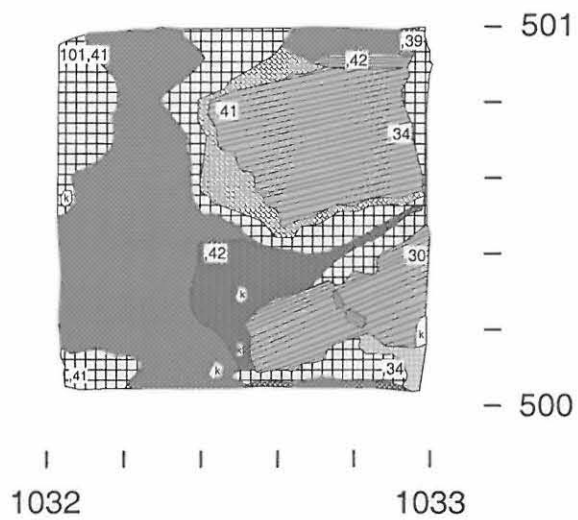
MK 1:20

 1 m

Nep

- Vaaleanruskea hiekka + hieman hiiltä
- Tummanharmaa hiekka + noki + hiili
- Vaaleanruskea hiekka + puu
- Tummanharmaa hiekka + noki + hiili + puu
- Puu
- Kivi

Korkeudet ovat m mpy

Hartola Ruskeala Uusi-Ruskeala C

K. Vuoristo 2004

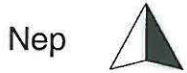
KK 500/1040

Taso 3

Piit. H. Hämäläinen

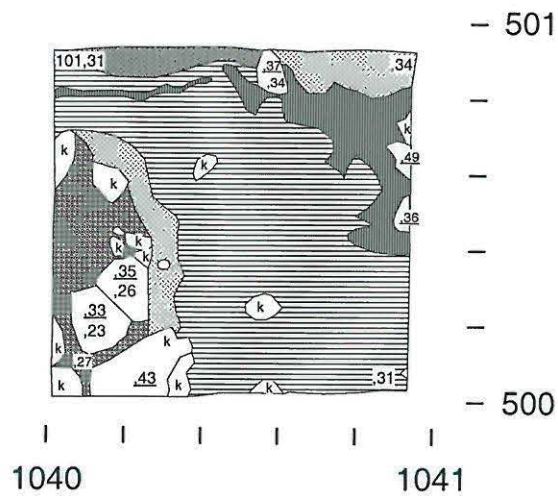
Digit. A. Lempiäinen

MK 1:20

- Tummanruskea hiesu + noki + puu
- Tummanruskea hiesu + hiili + peltomulta + pal.savi + pal.kivi
- Vaaleanruskea hiesu + peltomulta + hiili
- Vaaleanruskea hiesu + ruskea hiesu
- Ruskea hiesu + hiili + peltomulta
- Kivi

Korkeudet ovat m mpy

Hartola Ruskeala Uusi-Ruskeala C

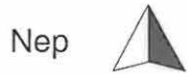
K. Vuoristo 2004

KK 512/1012

Taso 2

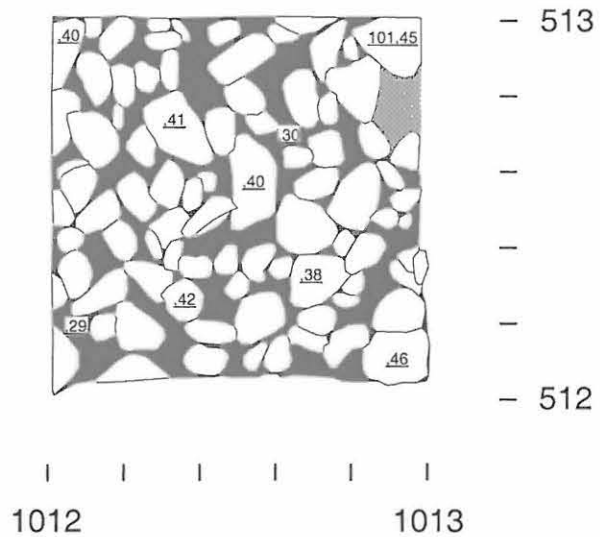
Piit. ja digit. A. Lempiäinen

MK 1:20

- Nokimaa + vaalea hiekka + punaruskea hiekka (palanutta)
- Mustanruskea nokimaa
- Kivi (kaikki kivet ovat palaneita)

Korkeudet ovat m mpy

Hartola Ruskeala Uusi-Ruskeala C

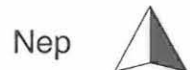
K. Vuoristo 2004

KK 516/1012

Taso 1

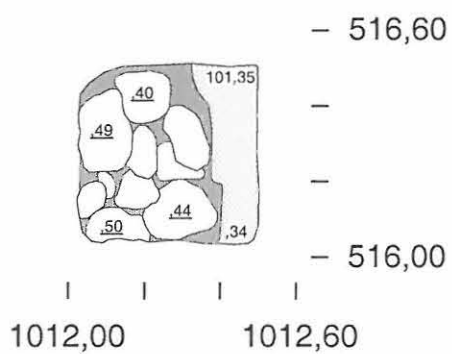
Piit. ja digit. A. Lempiäinen

MK 1:20

- Keltainen hiekka
- Peltomulta + hiili
- Kivi (kaikki kivet ovat palaneita)

Korkeudet ovat m mpy

Hartola Ruskeala Uusi-Ruskeala C

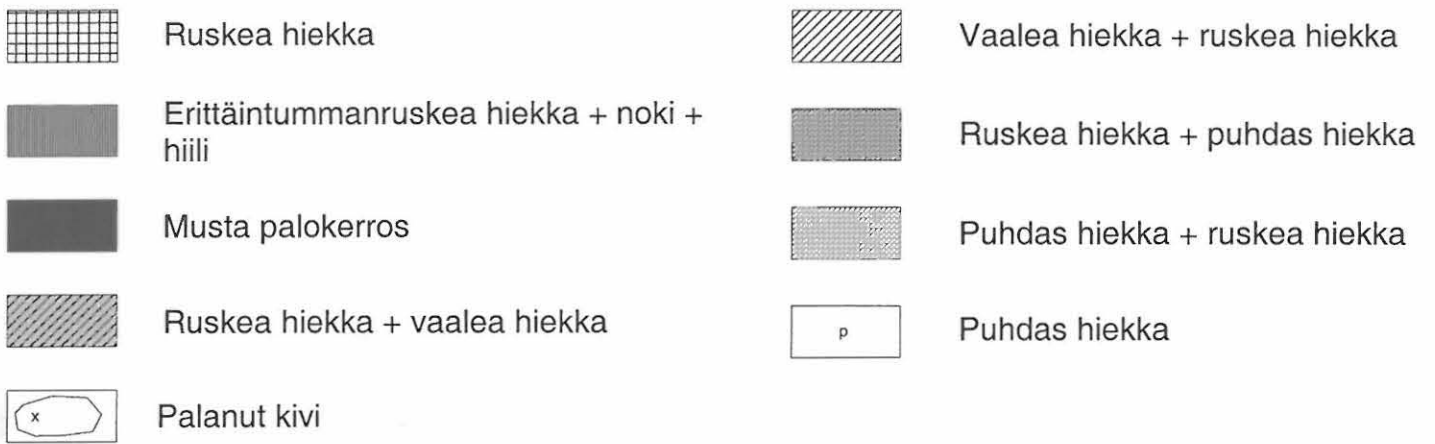
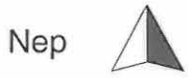
K. Vuoristo 2004

KK 544/1008

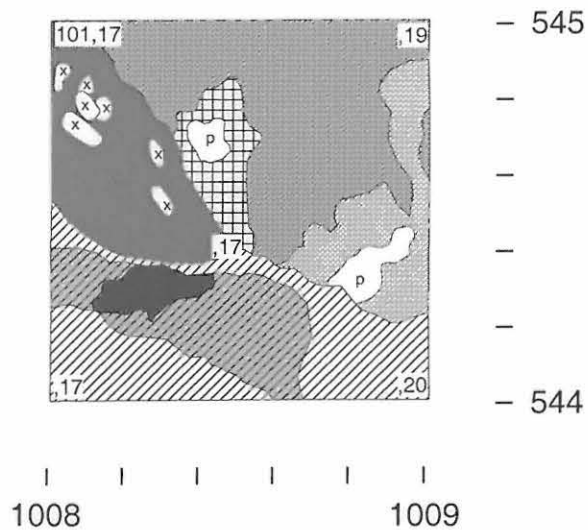
Taso 6

Piit. ja digit. A. Lempiäinen

MK 1:20

Korkeudet ovat m mpy

Hartola Ruskeala Uusi-Ruskeala C

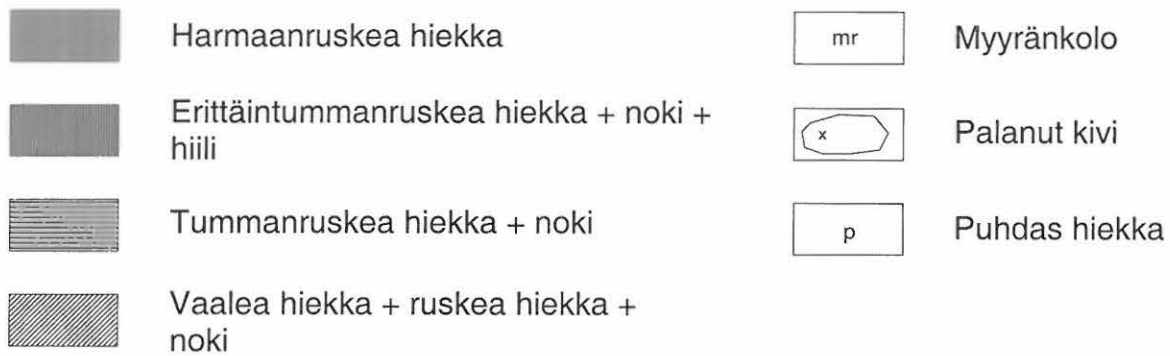
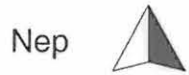
K. Vuoristo 2004

KK 544/1012

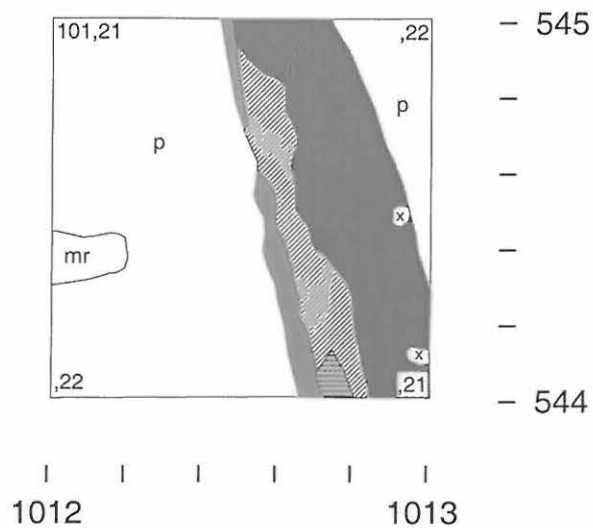
Taso 6

Piit. ja digit. A. Lempiäinen

MK 1:20

Korkeudet ovat m mpy

Hartola Ruskeala Uusi-Ruskeala C

K. Vuoristo 2004

KK 602,60/982,40

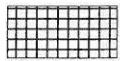
Taso 1

Piit. ja digit. A. Lempiäinen

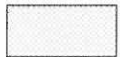
MK 1:20

Nep

Ruskea hiekka

Keltainen hiekka

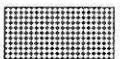
Harmaa hiekka + keltainen hiekka +
nokilaikut

Keltainen hiekka + harmaa hiekka

Puhdas, oranssinruskea pohjahiekka +
peltomulta laikut

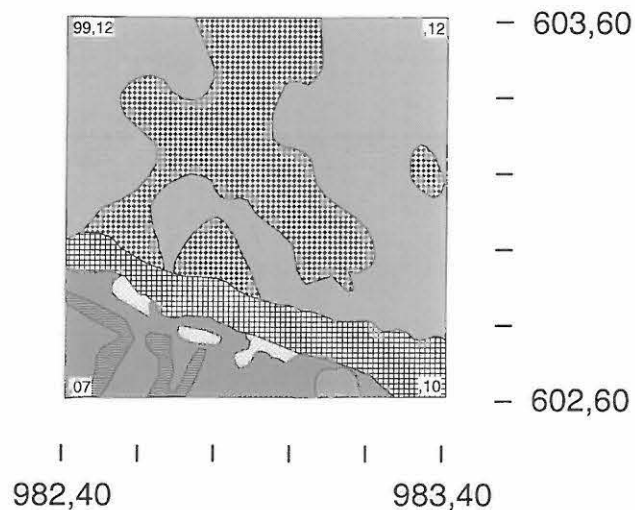

Valkoinen huuhtoutunut hiekka +
peltomulta laikut

Peltomulta

Korkeudet ovat m mpy

Hartola Kirkkola Kirkkola 2

K. Vuoristo 2004

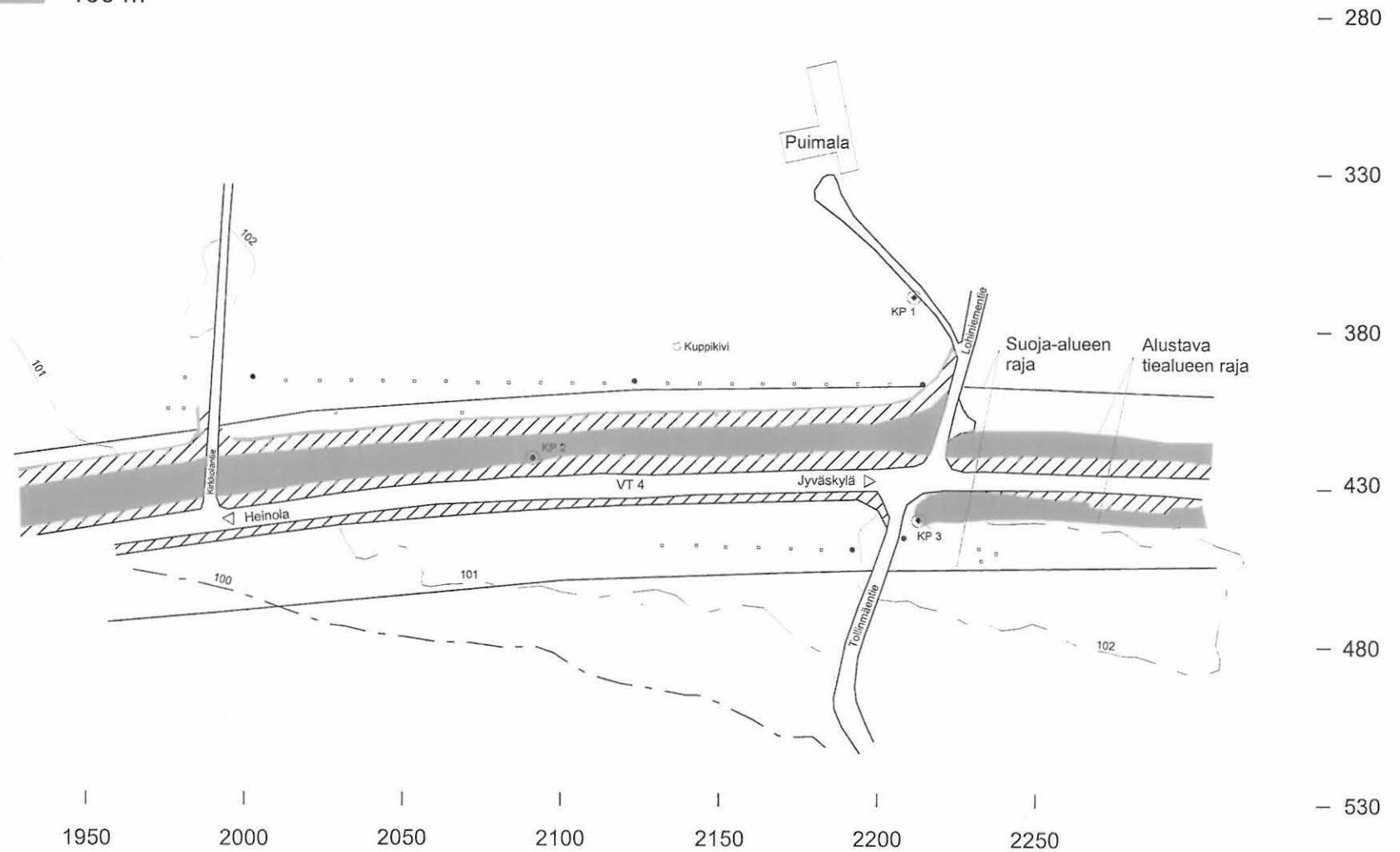
Suunnitelma- ja yleiskartta
Piirt. ja digit. A. Lempiäinen

MK 1:2000

100 m

	Kiintopiste		Tien reuna
	Koekuoppa		Maastoon jätetty paalu
	Rakennus		

Hartola Kirkkola 2

K. Vuoristo 2004

Yleiskartta

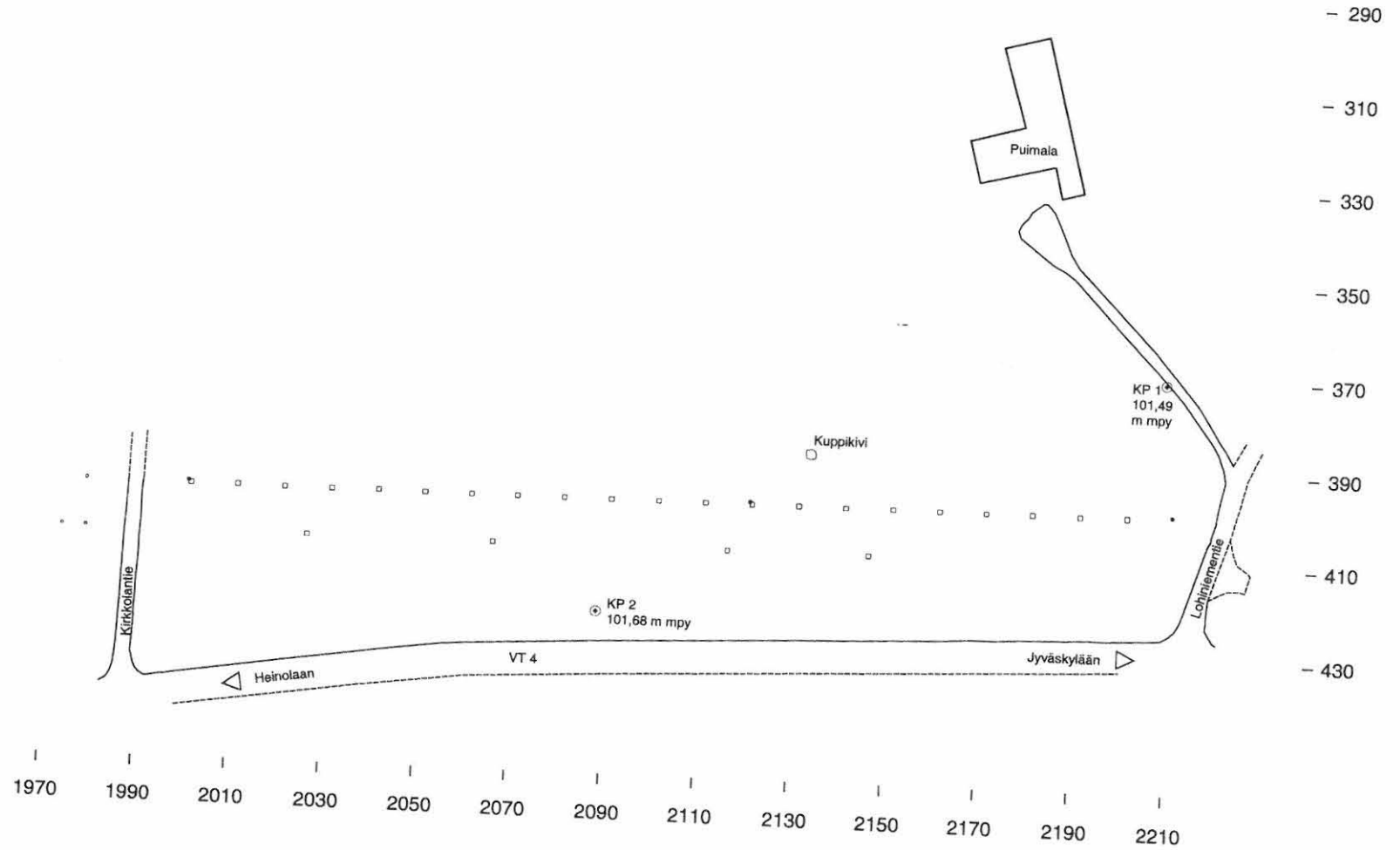
Piirt. ja digit. A. Lempiäinen

MK 1:1000

20 m

- Kiintopiste
- Koekuoppa
- Kivi
- Tien reuna
- Rakennus
- Maastoon jätetty paalu

Hartola Kirkkola Kirkkola 2

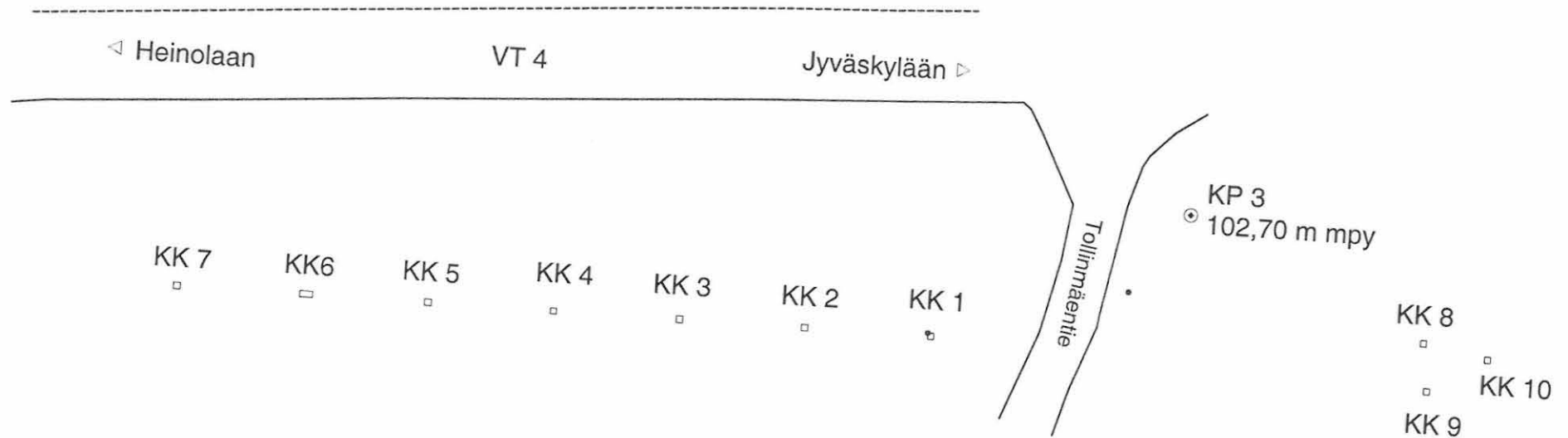
K. Vuoristo 2004
Yleiskartta 2
Piirt. ja digit. A. Lempiäinen

MK 1:500

 10 m

- Kiintopiste
- Koekuoppa
- Tien reuna
- Maastoon jätetty paalu

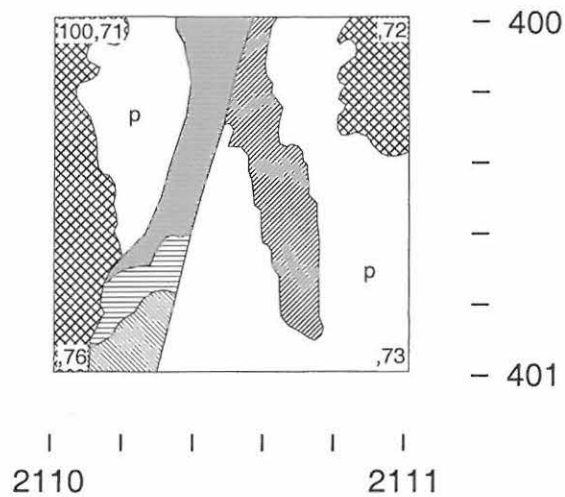
Hartola Kirkkola Kirkkola 2

K. Vuoristo 2004

KK 2110/400, taso 2

Piit. ja digit. A. Lempiäinen

MK 1:20

	Vaaleanuskea puhdas hiekka
	Vaaleanuskea hiekka + hieman hiiltä
	Ruskea hiekka + harmaa hiekka + vaaleanuskea hiekka
	Punaruskea hiekka
	Vaaleanuskea puhdas hiekka + vaaleanuskea hiekka
	Vaaleanuskea hiekka + puhdas hiekka

Korkeudet ovat m mpy

Hartola Kirkkola Kirkkola 2

K. Vuoristo 2004

KK 2160/400 ja 2080/400

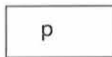

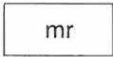

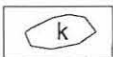

Profiilit

Piit. ja digit. A. Lempiäinen

MK 1:20

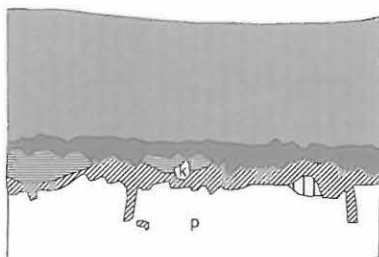
 1 m

	Vaaleanharmaanruskea puhdas hiekka		Peltomulta + ruskea hiekka + vaaleanruskea puhdas hiekka
	Harmaanruskea hiesu		Vaaleanruskea hiekka + vaaleanharmaanruskea puhdas hiekka
	Harmaanruskea hiekka + punaruskea hiekka		Vaaleanruskea hiekka + ruskea hiekka
	Punaruskea hiekka + vaaleanharmaanruskea puhdas hiekka		Myyränkolo
	Punaruskea hiesu		Kivi
	Peltomulta		
	Ruskea hiekka + peltomulta		

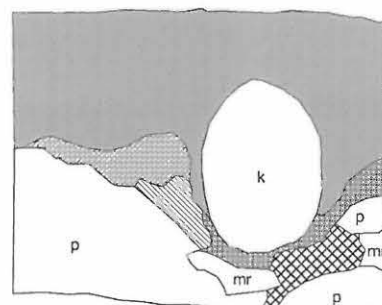
Korkeudet ovat m mpy

KK 2160/400, W-profiili

I I
2160 2160

KK 2080/400, W-profiili

I I
2080 2081

– 101,20
– 101,00
– 100,80
– 100,60
– 100,40
– 100,20

Hartola Kirkkola Kirkkola 2

K. Vuoristo 2004

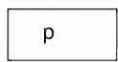
KK 6

Taso1

Piit. H.-L. Salminen

Digit. A. Lempiäinen

MK 1:20

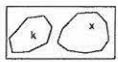
Vaaleanuskea, hienojakoinen, savinen, puhdas hiekka

Tummanruskea hiekka + peltomulta

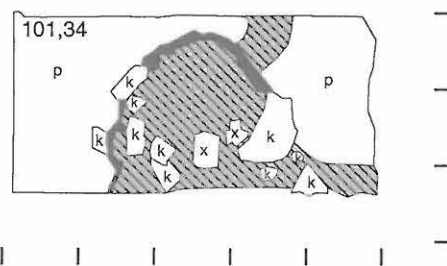

Nokimaa

Kivi, palanut kivi

Korkeus on m mpy

Neg.nro 132159
Yleiskuva. Idästä.
Kuva K. Vuoristo.

Neg.nro 132160
Sama. Lännestä. Kuva K. Vuoristo.

Neg.nro 132161
Koekuoppa 500/1012 taso 1. Etelästä.
Kuva K. Vuoristo.

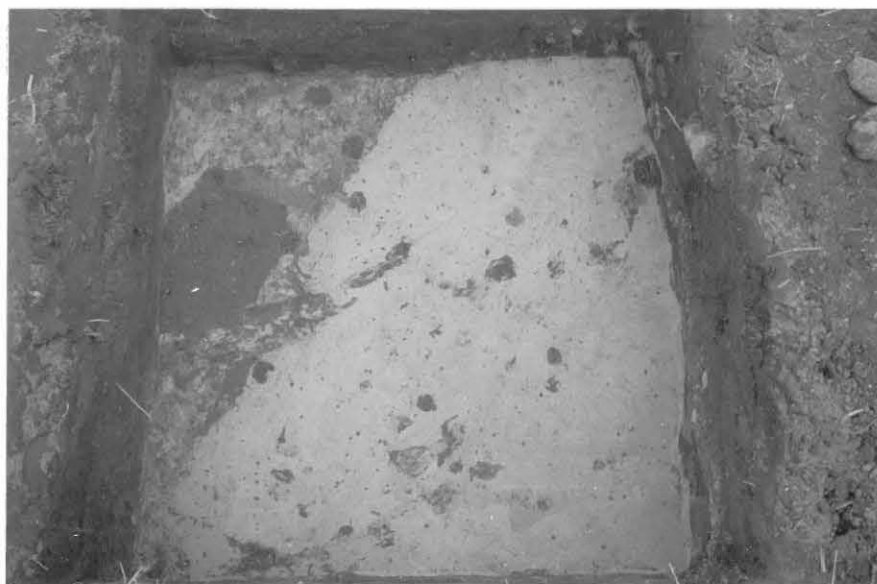
Neg.nro 132162
Sama, yksityiskohtakuva rakenteesta.
Lännestä. Kuva K. Vuoristo.

Neg.nro 132163
Koekuoppa 500/1032, taso2. Etelästä.
Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132164
Koekuoppa 500/1020, taso 1. Etelästä.
Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132165
Koekuoppa 496/1012, taso 1. Etelästä.
Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132166
Koekuoppa 500/1040, taso3. Etelästä.
Kuva H. Hämäläinen

Neg.nro 132167
Koekuoppa 500/1028, taso 1. Etelästä.
Kuva N. Närväinen

Neg.nro 132168
Koekuoppa 512/1012, taso 1. Etelästä.
Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132169
Koekuoppa 500/1032, taso3. Etelästä.
Kuva H.-L. Salminen

Neg.nro 132170
Koekuoppa 500/1032, taso 3,
yksityiskohtakuva rakenteesta. Etelästä.
Kuva H.-L. Salminen

Neg.nro 132171
Koekuoppa 500/1040, taso 4. Etelästä.
Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132172
Koekuoppa 512/1012, taso2. Etelästä.
Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132173
Koekuoppa 516/1012, taso 1. Etelästä.
Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132174
Koekuoppa 500/1040, taso 5 (lopetustaso).
Idästä. Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132175
Koekuoppa 500/1040, eteläprofiili.
Pohjoisesta. Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132176
Koekuoppa 602,60/982,44, taso 1.
Länsilounaasta. Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132177
Yleiskuva, pohjoisosa. Kaakosta.
Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132178
Yleiskuva, VT 4:n länsipuoli. Koillisesta.
Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132179
Sama. Kaakosta. Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132180
Koekuoppa 489/1040, taso1. Etelästä.
Kuva N. Närväinen

Neg.nro 132181
Koekuoppa 544/1008, taso 6. Etelästä.
Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132182
Työkuva, Hanna-Leena Salminen ja Anu
Lempiäinen. Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132183
Koekuoppa 544/1012, taso 6. Etelästä.
Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132184
Koekuoppa 544/1008, taso 7. Etelästä.
Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132185
Koekuoppa 489/1040, länsiprofilii. Idästä.
Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132186
Sama. Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132187
Koekuoppa 595,60/982,40, etelälounaisprofiili. Pohjoisesta. Kuva K. Vuoristo.

Neg.nro 132188
Sama, pohjoisluoteisprofiili. Idästä. Kuva K. Vuoristo.

HARTOLA KIRKKOLA KIRKKOLA 2

K. VUORISTO 2004

Neg.nro 132189
Yleiskuva, VT 4:n länsipuoli. Koillisesta.
Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132190
Sama. Etelästä. Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132191
Työkuva, Lassi Närväinen ja Mikko Suha.
Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132192
Työkuva, Anu Lempiäinen.
Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132193
Koeuoppa 2190/400, pohjoisprofiili. Etelästä.
Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132194
Koeuoppa 2160/400, länsiprofiili. Idästä.
Kuva K. Vuoristo

HARTOLA KIRKKOLA KIRKKOLA 2

K. VUORISTO 2004

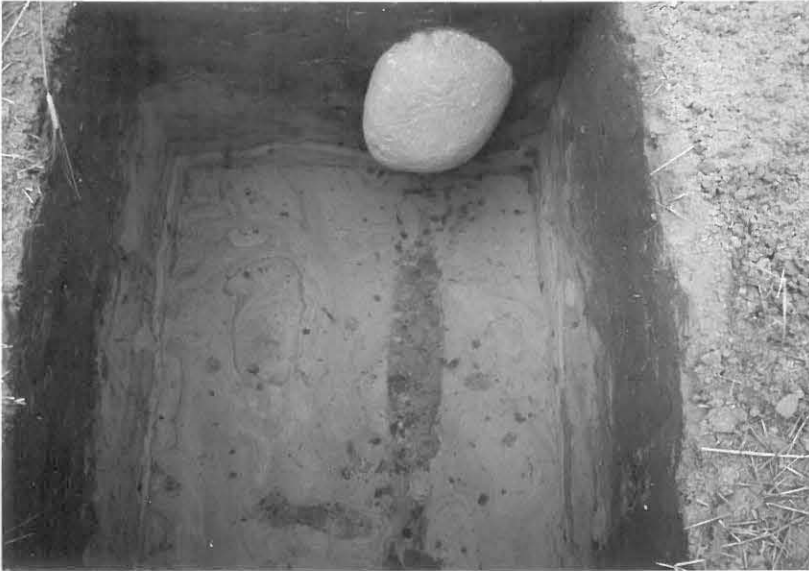
Neg.nro 132195
Koekuoppa 2110/400, taso 1. Idästä.
Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132196
Sama, taso 2. Idästä. Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132197
Koekuoppa 2070/400, taso 1. Idästä.
Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132198
Koekuoppa 2080/400, taso 4. Idästä.
Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132199
Koekuoppa 2150/400, länsiprofiili. Idästä.
Kuva A. Lempiäinen

Neg.nro 132200
Koekuoppa 2120/400, länsiprofiili. Idästä.
Kuva A. Lempiäinen

Neg.nro 132201
Koekuoppa 2100/400, eteläprofiili.
Pohjoisesta. Kuva A. Lempiäinen

Neg.nro 132202
Koekuoppa 2090/400, eteläprofiili.
Pohjoisesta. Kuva A. Lempiäinen

Neg.nro 132203
Koekuoppa 2080/400, länsiprofiili. Idästä.
Kuva A. Lempiäinen

Neg.nro 132204
Koeuoppa 2070/400, eteläprofiili.
Pohjoisesta. Kuva A. Lempiäinen

Neg.nro 132205
Koeuoppa 2060/400, eteläprofiili.
Pohjoisesta. Kuva A. Lempiäinen

Neg.nro 132206
Koeuoppa 2050/400, länsiprofiili. Idästä.
Kuva A. Lempiäinen

Neg.nro 132207
Koekuoppa 2110/400, länsiprofiili. Idästä. Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132209
Koekuoppa 2025/410, länsiprofiili. Idästä.
Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132208
Koekuoppa 2040/400, länsiprofiili. Idästä.
Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132210
VT 4:n itäpuoli, koekuoppa 6, taso1,
kivirakenne. Lännestä. Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132211
Tollinmäentien pohjoispuoli, koekuoppa 9,
länsiprofiili. Idästä. Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132212
Sama, koekuoppa 10, länsiprofiili. Idästä.
Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132213
VT 4:n itäpuoli, yleiskuva. Luoteesta. Kuva K. Vuoristo

Neg.nro 132214
Kirkkolantien eteläpuoli, yleiskuva. Idästä. Kuva K. Vuoristo